

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Szekszárd

Megyei Jogú Város Önkormányzata

2023-2028.

Szekszárd Megyei Jogú város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálatát Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Szociális és Egészségügyi Bizottsága 76/2026. (III.05.) számú határozatával elfogadta.

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint elkészítve, Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.**

Az Önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az Önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Bármely irányból közeledünk a városhoz, megkapó látvány a lankás domboldalokról lekúszó utcák, terek képe. Szekszárd ma közel 30 ezer lakosával és otthonosságával a korszerű kisváros kényelmét nyújtja. Tolna vármegye székhelye a Dunántúli-dombság és az Alföld találkozásánál fekszik. A Szekszárdi-dombság és a Sárköz határolta település a Remete-patak (Séd-patak) völgyében indult növekedésnek. A várost ma északról a Sió-csatorna határolja. Szekszárdot a Budapest-Pécs közötti 6-os számú főúton, Baja felől az 56-os számú közúton lehet megközelíteni. A város mellett elhaladó 6-os útról a 63-as számú székesfehérvári és a 65-ös számú siófoki útvonalak is elérhetők. Vonattal a Budapest-Baja vasútvonal vezet a vármegyeszékhelyre. A fővárostól való távolsága 144 km. A közeli Dunát átlépő Alföld a Sárköz és a kedvelt kirándulóhelyként ismert Gemenc vidékén kötődik a lankás Mezőföldhöz és a Dunántúli-dombsághoz. Szekszárd méltán híres borkultúrája a természet kínálta lehetőségekkel élők bölcsességét és hozzáértését dicséri. Amit felkínált a természet, gyakran elvették háborúk és kudarcok, mégis él és fejlődik a város.

Szekszárd nevének eredete sokakat foglalkoztatott, a vita talán még ma sem zárult le.

Hosszú ideig tartotta magát a Turóczy krónikára való hivatkozás, amely szerint a név I. Béla királyra utal, aki barna (szög) bőrű és kopasz (szár) volt. Kedves magyarázat például az, hogy a város neve hegyek, folyók szegletébe zárt helyre utal. 1015-ben, régi írásmód szerint ugyan, de már Szekszárd néven szerepelt Szent Istvánnak a pécsvárad apátságot alapító levelében, erről az időszokról azonban keveset tudunk. Története ezért inkább az I. Béla király által 1061-ben

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

alapított Bencés apátságához kötődik. Szekszárd az 1063-ban elhalt Béla temetkezési helye. Apátsága hiteles helyként működött. Az évszázadok során több uralkodó, köztük az apátságot alapító király fia, Szent László is megfordult ezen a helyen, aki Szekszárd védőszentje. A tatárjárás nagy pusztításai után ismét virágzásnak induló apátság lassan kiemelte Szekszárdot a környező települések sorából. Megerősített várát Vitéz János szekszárdi apátnak a Mátyás király elleni összeesküvése miatt kellett lerombolni. 1485 körül mezőváros rangot nyert, öt híres vásárt tartott évente, ahova messze földről- Pozsonytól Szabadkáig- jöttek a jószágkereskedők.

Szekszárdot már több mint kétszáz éve mezővárosként tartották számon, amikor motívumokkal ékesített pecsétnyomót csináltatott magának. Erre a helyhatósági okmányok hitelesítéséhez volt szükség. Az első változat rajza címertanilag nem tekinthető teljes értékűnek, hiszen csak pajzsforma nélküli, köriratos pecsétnyomóhoz készült. Központi motívuma helyi építészeti emlékre utal. A török kiűzése után Mérey Mihály (apát 1693 - 1719-ig) kezdte el a bencések sok vihart megért apátsági templomának helyreállítását. Ekkor épült a pecsétnyomóra került torony is. A templom 1794-ben leégett, emléke csak a régi pecsétlenyomatokban maradt fenn, és a város szimbóluma lett. Kisebb módosítások után - pl. a torony mellett először nem voltak díszek, egy időben a szőlőművelésre utaló karcot is ábrázolták, majd elhagyták, stb. - alakult ki a közismert változat; két oldalt szőlőtőkével és búzaszálakkal, a harang fölött pedig szőlőfürttel díszített torony. Mivel pecsétnyomóként használták, színekre nem volt szükség. Körirata: SIGILLUM OPPIDI SSEXARDIENSIS - Szekszárd mezőváros pecsétje. Az így díszített pecsétnyomó volt érvényes jó száz évvel később is, amikor először kapott magyar nyelvű köriratot. Ez a változat 1846-ban készült egy olyan kiegészítéssel, amely Máriát ábrázolja a kisdeddal. Az új motívum a belvárosi r. k. templomban látható egyik festmény részlete. A képen az apátságot alapító I. Béla király fia, Szent László - mint a város védőszentje - Mária oltalmába ajánlja a várost. Színes címerként is több helyen használták, pl. az 1846-ban alakult Szekszárdi Takarékpénztár emblémájában. Felkerült a Garay téren 1893-ban emelt "Szekszárd Szálló" homlokzatára is, ahol néhány év óta újra látható. A domborművet Fusz György iparművész készítette.

Időközben Szekszárd nagyközség, majd rendezett tanácsú város lett. A képviselő-testület egy év múlva engedélyt kapott arra, hogy a címertanilag idegen motívumokat elhagyva, ismét a korábbi változatot használja. Leírásához pajzsformát is adtak, és megerősítették a már fél évszázada használatos színeket. A pajzsmező alapszíne kék, a négy sor termésköböl épült vörös színű várfalon egy nyílt harangtorony emelkedik, amelynek osztott részeiben felül szőlőfürt, alul harang lóg. Címertanilag jobbról (ami szemből nézve fordítva van, mert mindig a karon lévő pajzshoz kell viszonyítani) kétfürtű szőlőtőke, balról pedig három búzakalász egészíti ki. Új díszítő elem a pajzson elhelyezett arany korona.

Ez a címer 1949-ig volt érvényben, egy akkor megjelent rendelet tiltotta a vármegyék és a települések saját címer és zászló használatát. Az 1970-es években kezdtek ismét felelevenedni a hagyományok. Szekszárd Város Tanácsa az 1974-ben alkotott szabályrendeletével visszanyúlta a legrégebbi pecsétmotívumhoz. Sinka Mátyás terve alapján elhagyta a pajzsot díszítő koronát, és a címernek egy kevésbé archaikus, stilizált változatát fogadta el. Városunk képviselő-testülete 1991. július 11-én az 1906-1949 között használt változat mellett döntött. Majdnem három évszázados címerünk leírásában megerősítette az 1906-ban elfogadott formát és díszeket, a pajzsot ismét koronával ékesítve. A címer Schubert Péter grafikusművész munkája, ez díszíti majd a város zászlaját is.

1526-tól sokat szenvedett a település az átvonuló török seregek pusztításai miatt, a kolostor is elpusztult. A város és az apátság újjáépítését Mérey Mihály apát kezdte el, 1716-ban már 60

jobbágy és 6 zsellér család lakta Szekszárdot. Közben Rákóczi szabadságharca emelte történelmi emlékhellyé a várost, itt fogták el 1710-ben a kuruc brigadéros Béri Balogh Ádámot. A 18. század a németországi betelepítések, a céhek alakulásának, a városi címerhasználat bevezetésének, majd az apátság megszűnésének és a megyeszékhellyé válásának a százada. Már több mint hatezer fő a lélekszám, amikor 1794-ben a település nagy része tűzvészben pusztult el. A kétszáz évvel ezelőtti Szekszárd estéi- 1903 óta írják hivatalosan Szekszárdnak- az Arany Szőlő és a Fekete Elefánt fogadóban voltak hangosak, különösen ha alsó- és felsőutcai legények akaszkodtak össze. A Sió-Sárvíz és a Duna 1850-es években történt szabályozásáig a mai Sétakert felé kihúzódó folyók miatt becsben tartott domboldalakon mindig nagyobb területen folyt szőlőművelődés, mint szántóföldi növénytermelés a sík részeken.

A 19. század különösen jelentős volt Szekszárd életében. Kórházat alapított, templomai épültek, középületei - megyeháza, városháza, takarékpénztár stb. - emelkedtek, a század végén múzeumot és gimnáziumot alapított. Kulturális életében jelentős esemény Liszt Ferenc négy alkalommal tett látogatása, városi kaszinó és dalárda alakítása, számos egyesület létrehozása. 1898-ban a város szobrot állított jeles szülőttének, a nagyotmondó Háy Jánost megéneklő Garay Jánosnak (1812-1853). A Bezerédjeknek köszönhetően a megyeszékhely egyik központja lett a hazai selyemtenyészésnek, ekkor 14 ezer lakosával a vármegye legnépesebb települése.

Egy évszázada (1905) rendezett tanácsú városi rangot kapott. Ipara, gazdasága alig volt, egyedül nagyhírű szőlőkultúrája tette híressé. A vasút és a közutak építése idején hátrányos helyzetbe került város fejlődése hosszabb időre megállt, de ezzel együtt Szekszárd megmaradt a megye közigazgatása és szellemi-kulturális élete központjának. Múzeumában és Levéltárában értékes történetkutató munka kezdődött és folyik napjainkban is.

Lakosságának gyors ütemű növekedése az 1960-as években indult meg, mely gyarapodással való versenyfutásra egyaránt jellemző, hogy maradandó értékek születtek és jelentős ellátási feszültségek keletkeztek. Mindezek ellenére Babits Mihály (1883-1941) szülővárosa a megyeszékhelyi pozíciójában - 1994 óta megyei jogú városi rangban - megerősödve gazdasági, kereskedelmi és kulturális központtá fejlődött.

A bencés templom feltárt romja Szekszárd legjelentősebb középkori műemléke. A romkertet övező vármegyeháza klasszicista stílusban épült 1828-1833 között, Pollack Mihály tervei szerint. László király, a város védőszentje tiszteletére emelték a Béla téri, késő barokk katolikus plébániatemplomot a nagy tűzvész után, 1805-ben. A város első színházának 1893-tól adott helyet a klasszicista volt Nagyvendéglő. Az épületben - csakúgy, mint az ugyanakkor épült Lechner Ödön-féle szecessziós Szekszárd Szállóban - ma biztosító társaság működik. A neológ zsidó közösség temploma is - ma a Művészetek Háza - fontos műemlék, épült 1897-ben. A századfordulón tervezte Schickedanz és Herzog a neoreneszánsz megyei múzeumot. Alapítója, Wosinsky Mór emlékét mellszobor őrzi. Augusz Antal báró kastélyát a ház világhírű vendége, Liszt Ferenc személye teszi nevezetessé. Az épületegyüttes zeneiskolaként működik. Babits Mihály szülőháza múzeum, udvarán áll a város egyik kiemelkedő jelenkori szobrászati alkotása, Farkas Pál Babits-szobra. Nem kevésbé jelentős Varga Imre Prométheusz-szoborcsoportja a városközpont parkjában. A második világháború utáni modern építészet példjaként Jurcsik Károly volt pártszékházát és Tillay Ernő művelődési házát érdemes említeni. Néhány öreg présház ma is áll a népi építészet emlékeként.

Szekszárd népessége az elmúlt kétszáz év alatt hatszorosára nőtt, ugyanakkor a nemzetiségek aránya - részben asszimilatív folyamatok miatt - majdnem elenyészett. Vallásfelekezeti

összetétele lényegében nem változott, a város többségében katolikus lakossága mellett számottevő a reformátusok aránya. Ezen kívül az evangélikusoknak és a metodistáknak van saját templomuk, a Jehova tanúi pedig imaházat építettek.

Az ősényi repülőtér közelsége a belföldi légi forgalom felélesztésének lehetőségét kínálja. A háztartások ivóvíz ellátása megoldott. A csatornahálózat a csapadékot és a szennyvizet különválasztva vezeti el. A hulladékkezelés új megoldást kíván a környezetvédelmi szempontok figyelembevételével. Szekszárd energiaigényét a villamosenergia-hálózat, a földgáz és a távhőszolgáltatás fedezi. A telefonhálózat a digitális központ felszerelésével megfelel a kor igényeinek. A kábeltelevíziós rendszer mind több háztartásba viszi el a híreket, és más, helyi kereskedelmi csatornák műsorait, valamint két kereskedelmi rádióadó is szolgáltat híreket.

A vármegyeszékhelyen található a Vármegyei Kórház Rendelőintézete és az Országos Mentőszolgálat vármegyei állomása. Az egészségügyi alapellátásról 14 háziorvos és 6 házi gyermekorvos gondoskodik. A szociális ellátásban tevékeny szerepet vállal a Szociális Központ és a Humánszolgáltató Központ. Szekszárd 8 általános iskolával, 6 középiskolával és 1 felsőoktatási intézménnyel rendelkezik. A középfokú iskolákba az egész vármegyéből várják a tanulókat. 3 középiskolának saját kollégiuma van. Több mint száz éve áll a Garay János Gimnázium, a megye első főgimnáziuma. A Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési a Pécsi Tudományegyetem része. A közművelődést olyan jelentős közintézmények szolgálják, mint a Babits Mihály Kulturális Központ, az Illyés Gyula Könyvtár, a Wosinsky Mór Múzeum és Magyar Nemzeti Levéltár (MNL) Tolna Vármegyei Levéltára.

A Művészetek Háza kamarajellegű koncerteknek és kiállításoknak ad otthont. Nemzetközi sikereket ért el több művészcsoport, köztük a Bartina Néptáncgyűttes, a Szekszárdi Big Band, a kamarazenekar és a Szekszárdi Madrigálkórus. A német nemzetiségi kultúrát a Deutsche Bühne Ungarn - az ország egyetlen német színháza - és más művészeti csoportok ápolják. A nagy számban alakult egyesületek és alapítványok fontos szerepet töltenek be a város társadalmi, kulturális és sportéletében.

Szekszárd hagyományosan mezőváros. A környező mezőgazdasági kultúra, főként a szőlőművelés a vidék természetes növénytakaróját kiszorította, ma Szekszárd és környéke történelmi borvidékként ismert és elismert. 1960 után az élelmiszeripari profil mellett új ágazatok (műbőripar, gépgyártás, műszeripar) jelentek meg. Napjainkban a kereskedelem és vendéglátás fejlődik látványosan. A kisipari hagyományokat sok kis- és középvállalkozás viszi tovább. A nagyvállalkozások mögött többnyire külföldi tőke áll.

Szekszárd testvér- és partnervárosi kapcsolataiban Bietigheim-Bissingen (Németország), Tornio (Finnország), Óbecse (Szerbia), Lugos és Facsád (Románia), Ravenna megye (Olaszország), Jajce (Bosznia-Hercegovina), Viseu (Portugália) városoknak van szerepe, eltérő súllyal és lehetőségekkel.

A nemzetközi kapcsolatteremtésben szerephez jutó Szekszárdi Pünkösdi Fesztivál és Szekszárdi Szüreti Napok gazdasági és kulturális szempontból is fontos idegenforgalmi események.

A Sió Kupa és a Gemenc Kupa megrendezésével Szekszárdot a nemzetközi sportéletben is számon tartják.

Az örökségükkel felelősen gazdálkodó szekszárdiak őrzik és gyarapítják értékeiket. Garay János és Babits Mihály szülővárosa méltán lett a dél-dunántúli régió belüli térség oktatási- és kulturális központja, a népművészetéről híres Sárközt is felölelve.

A 2003.július 4-én átadott dunai Szent László híd és az M9-es elkészült új szakasza új fejezetet nyitott Szekszárd életében.

Fejlesztési tervek vannak az idegenforgalom fellendítésére és a már megvalósult Duna-Dráva Nemzeti Park után a Szekszárdi-dombvidék Tájvédelmi Körzet létrehozására.

(forrás: www.szekszard.hu)

Demográfiai jellemzők:

Szekszárd Megyei Jogú Város lakónépessége 2019-ben 31 759 fő volt. A bázisévnek számító 2019-es évhez képest a jelenleg rendelkezésre álló adataink szerinti 2024-es évben 29 337 fő él Szekszárdon. A táblázat adatai alapján megállapítható, hogy Szekszárd lakónépessége 2019 és 2024 között folyamatos csökkenést mutat. A bázisévhez képest a népességszám közel 2 500 fővel mérséklődött, ami mintegy 7–8%-os visszaesést jelent öt év alatt. A csökkenés évről évre stabil tendenciát mutat, amely összhangban áll az országos demográfiai folyamatokkal. Ennek oka egyrészt az országos demográfiai tendencia, amely szerint a korfa felfelé szélesedik, vagyis a társadalom elöregszik és ennek okán a népesség természetesen is csökken. A másik fellelhető oka a népesség csökkenésének, a népesség országon belüli mozgása és a korábban külföldre ingázók egy részének külföldre költözése. Az elvándorlás egy állandó alakító tényezővé vált az utóbbi 6 évben.

A város népességszerkezetére az elöregedés jellemző, ami abban mutatkozik meg a legszembetűnőbben, hogy a fiatal és gyermekkorúak számához viszonyítva magas a 60. életévüket betöltöttek száma, de azon a ponton is fellelhető, hogy a 65. életévüket betöltöttek korcsoportja önmagában is több főt számlál, mint a 18. életévüket még be nem töltöttek csoportja. Alátámasztja ezt az is, hogy a születések aránya csökken az elhalálozások számához képest.

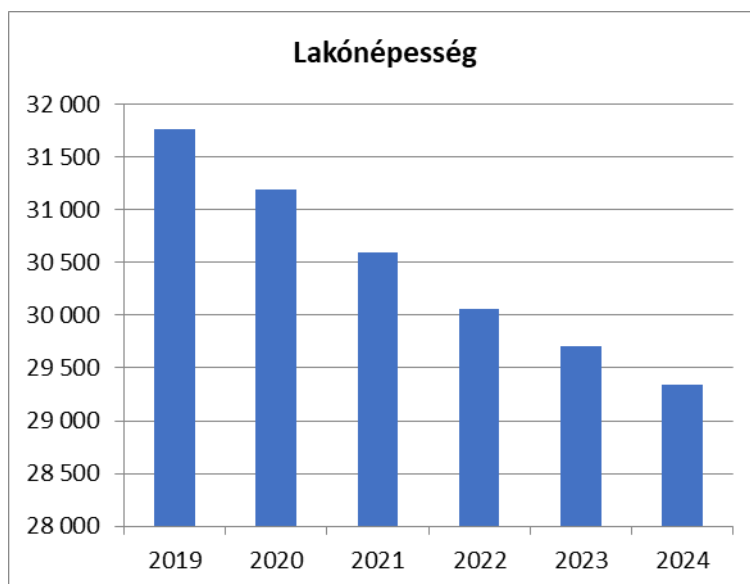
A népességszerkezet nemek közötti különbségeiben jól kivehető az az országos tendencia, hogy még a 18-59es korcsoport ugyanakkora arányban jelenik meg a két nemnél, a 65. életévüket betöltöttek esetében a nők aránya magasabb 8 %-al. Ennek értelmében megállapítható, hogy a férfiak kisebb arányban élik meg a 65. életévüket a nőknél.

Az elvándorlás, mint jelenség, mint ahogyan a hasonló adottságokkal és lakosságszámmal bíró városok esetében magas.

A természetes szaporodás tekintetében elmondható, hogy szintén negatív irányú tendenciát mutat. A természetes szaporulat egyre inkább elmarad a halálozások számától.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2019	31 759	bázis év
2020	31 184	98,19%
2021	30 597	98,12%
2022	30 057	98,24%
2023	29 707	98,84%
2024	29 337	98,75%

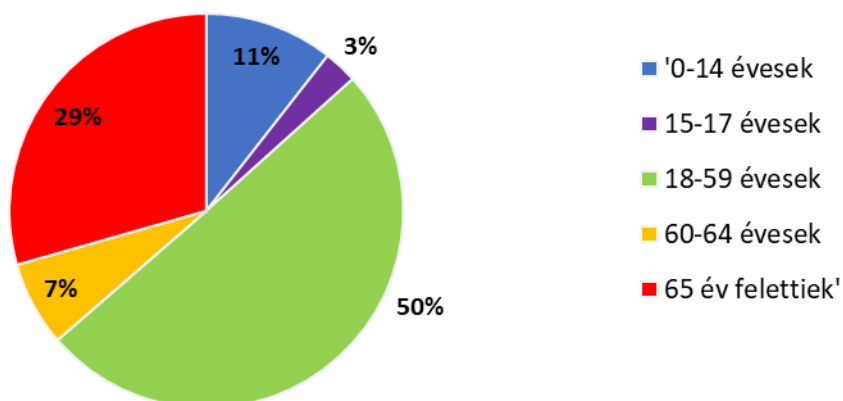
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

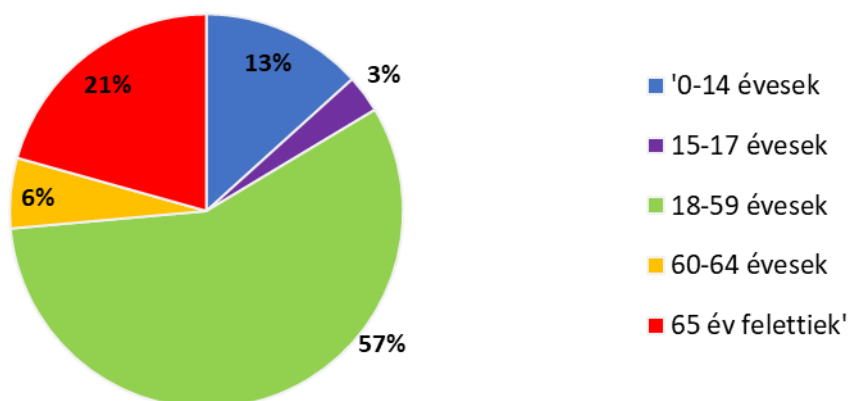
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2022)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	14 186	16 221	30407	46,65%	53,35%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			586	1,93%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	1 888	1 714	3602	6,21%	5,64%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	438	450	888	1,44%	1,48%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	8 112	8 157	16269	26,68%	26,83%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	819	1 129	1948	2,69%	3,71%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	2 929	4 771	7700	9,63%	15,69%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

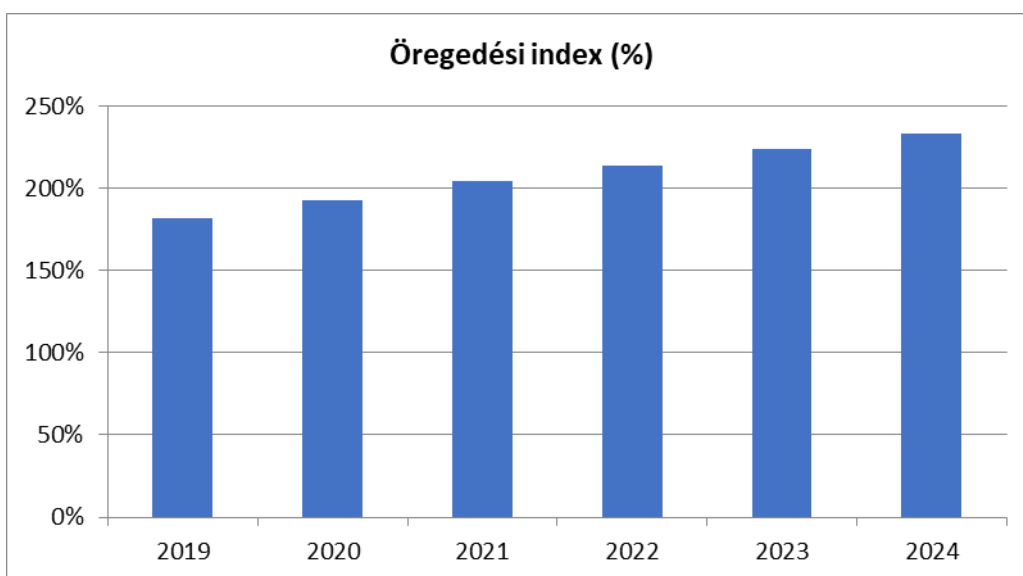
Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2019	7 359	4 054	181,52%
2020	7 534	3 911	192,64%
2021	7 666	3 756	204,10%
2022	7 700	3 602	213,77%
2023	7 784	3 477	223,87%
2024	7 765	3 328	233,32%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index értéke 2019 és 2024 között folyamatosan emelkedett, 181,52%-ról 233,32%-ra nőtt. Ez azt jelenti, hogy míg 2019-ben 100 gyermekkorú lakosra 182 időskorú jutott, addig 2024-ben már 233. A tendencia egyértelműen az előregedés gyorsulását mutatja, amely mögött egyrészt az alacsony születésszám, másrészt a hosszabb várható élettartam áll. Az előregedő népesség komoly kihívásokat jelent a szociális, egészségügyi és gondozási ellátórendszer számára, valamint hosszú távon befolyásolja a helyi gazdasági és munkaerőpiaci folyamatokat is.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2019	-4,83
2020	-9,66
2021	-8,84
2022	-8,14
2023	-2,78
2024	-1,90

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A belföldi vándorlási egyenleg 2019–2024 között minden évben negatív volt, ami azt jelzi, hogy az elvándorlók száma meghaladta a beköltözők számát. A legkedvezőtlenebb adat 2020-ban volt tapasztalható (-9,66 ezrelék), ugyanakkor az utóbbi években javuló tendencia figyelhető meg, 2024-re -1,90 ezrelékre mérséklődött a mutató. Ez arra utal, hogy az elvándorlás mértéke csökkenőben van, bár továbbra is népességvesztést eredményez. A jelenség hátterében elsősorban gazdasági, foglalkoztatási és életminőségi tényezők állhatnak.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2019	-5,87
2020	-8,55
2021	-9,49
2022	-8,87
2023	-7,19
2024	-10,53

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás mutatója a vizsgált időszak egészében negatív, ami azt jelenti, hogy a halálozások száma minden évben meghaladta az élveszületések számát. A legkedvezőtlenebb adat 2024-ben figyelhető meg (-10,53 ezrelék), amely az elmúlt évek legerőteljesebb természetes fogyását jelzi. A negatív természetes szaporodás az előregedő korstruktúrával együtt tovább gyorsítja a népességcsökkenést. A tendencia hosszú távon a gyermek- és családpolitikai intézkedések, valamint a fiatal korosztály helyben tartását ösztönző programok szükségességét erősíti meg.

Értékeink, küldetésünk

Jelen dokumentum célja az esélyegyenlőségnek, mint társadalmi értéknek a város mindennapi életében való minél tudatosabbá tétele. Önkormányzatunk mindig is hangsúlyt helyezett a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentésére, ennek egy újabb megvalósulási szintjét jelenti jelen program összeállítása, illetve partnereinkkel karöltve történő megvalósítása. Munkánk során értékként tekintünk a szociális terület által napjainkban annak tekintett minőségekre.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Szekszárd település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP Intézkedési Terve (IT) tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége:

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei, valamint ahhoz kapcsolódó jogszabályok határozzák meg, mint:

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: Njtv.)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)

A HEP-ben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-re a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a **programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- Költségvetési koncepció – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében a jegyző által előkészített költségvetési rendelet-tervezetet a polgármester február 15-éig, ha a központi költségvetésről szóló törvényt az Országgyűlés a naptári év kezdetéig nem fogadta el, a központi költségvetésről szóló törvény hatálybalépését követő negyvenötödik napig nyújtja be a képviselő-testületnek.
- Gazdasági program – az Möt. 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.
- Szolgáltatástervezési koncepció – az Szt. 92. § (3) bekezdése szerint a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít.
- Köznevelés-fejlesztési terv– A helyi önkormányzati feladat-ellátási rendszerben minden községi, városi, fővárosi kerületi önkormányzatnak feladata, kötelezettsége volt, hogy gondoskodjék a településen élők részére arról, hogy az óvodai nevelés és az általános iskolai nevelés és oktatás a rendelkezésükre álljon anélkül, hogy annak igénybevétele a szülők, illetve gyermekeik részére aránytalan teherrel járna. A köznevelésről szóló törvény alapján az állam gondoskodási kötelezettsége – az óvodai nevelés kivételével – megfogalmazódik. Már nem a kormányhivatalok készítik el a köznevelés-fejlesztési tervet, hanem az oktatásért felelős miniszter. (229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet)
- Településterv – A magyar építészetéről szóló 2023. évi C. törvény értelmében a településfejlesztési terv és a településrendezési terv együttesen a helyi önkormányzat településterve. A törvény 79. §-a értelmében településrendezési terv csak a településfejlesztési tervvel összhangban készülhet. A településrendezési terv módosításával egyidejűleg a képviselő-testület, illetve közgyűlés dönt, hogy a településfejlesztési tervet változatlan tartalommal fenntartja, vagy a településrendezési tervre tekintettel módosítja. Az önkormányzat– az Möt. -ben meghatározott településfejlesztési és településrendezési feladat részeként – meghatározza a helyi településrendezési és építési követelményeket, a településképi követelményeket és azok érvényesítésének eszközeit. A közgyűlés településfejlesztési tervet és településrendezési tervnek minősülő helyi építési szabályzatot fogad el.
- Településfejlesztési terv –A magyar építészetéről szóló 2023. évi C. törvény 80. §-a értelmében a településfejlesztési terv a település tervszerű, fenntartható, valamint gazdaságos fejlesztése és üzemeltetése érdekében, a település egészére integrált, stratégiai és területi alapú, a környezeti, természeti, táji, társadalmi és gazdasági adottságokra építő, a településrendezést elősegítő dokumentum, melyben a települési

önkormányzat a területi adottságok és összefüggések figyelembevételével rövid, közép- és hosszú távú rendszerbe foglalja településfejlesztési szándékait. Ennek keretében meghatározza a település jövőképét, az integrált stratégiai fejlesztési célokat és a célok elérését szolgáló feladatokat, rögzíti a fejlesztési céladatokat és a fejlesztési akcióterületeket, javaslatot tesz az akcióterületek hasznosításának jellegére és módjára, meghatározza a fejlesztési célok térbeli, időbeli és gazdasági rendszerét, elvégzi a település épített környezetére vonatkozó akadálymentesítési felmérést, és akadálymentesítési stratégiát dolgoz ki. A településfejlesztési tervnek tartalmaznia kell továbbá a település egészére vonatkozó infrastruktúra-hálózatok szerkezetének meghatározását is. A településfejlesztési tervet az önkormányzat normatív határozattal állapítja meg.

- Településfejlesztési koncepció –A magyar építészetéről szóló 2023. évi C. törvény 81. §-a értelmében a településrendezési tervnek minősülő helyi építési szabályzat célja a település összehangolt, rendezett és fenntartható fejlődési keretének meghatározása, a környezeti ártalmak legkisebbre való csökkentésének elősegítése, a település működéshoz szükséges műszaki és zöldinfrastruktúra-hálózat biztosítása, az értékes településkép és a település építészeti, természeti és tájképi arculatának védelme, valamint az akadálymentes épített környezet megteremtése és a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása. Az önkormányzat az építés helyi rendjének biztosítása érdekében helyi építési szabályzatban állapítja meg a település közigazgatási területének felhasználásával és beépítésével, a településkép védelmével, továbbá a környezet természeti, táji és épített értékeinek védelmével kapcsolatos, a telkekhez fűződő sajátos helyi követelményeket, jogokat és kötelezettségeket. Építési tevékenységet végezni, telket alakítani csak a helyi építési szabályzat előírásainak megfelelően szabad. A települési önkormányzat a helyi építési szabályzatát legalább hétévente felülvizsgálja, és dönt annak változatlan tartalommal való hatályban tartásáról vagy módosításáról.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Möt. 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.

Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata a Szekszárd és Környéke Szociális Alapszolgáltatási és Szakosított Ellátási Társulás keretében idősek részére nyújt bentlakásos, illetve a még otthonukban élők számára is igénybe vehető szolgáltatásokat lát el. A Szekszárd és Környéke Alapellátási és Szakosított Ellátási Társulás gyermekjóléti szolgáltatást, családsegítést, hajléktalanok számára szervezett szolgáltatásokat, pszichiátriai betegek közösségi ellátását nyújt, valamint ezen társulás keretein belül működik a Családok Átmeneti Otthona is.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat a Korm. rendelet tartalmazza. E mellett célszerű és szükséges támaszkodni egyéb adatforrásokra: releváns (helyi, térségi, országos) kutatások adataira, az önkormányzat által gyűjtött adatokra, illetve a partnerek által nyújtott

adatszolgáltatásra. Mindezek alapján vázolható fel a település átfogó helyzetképe esélyegyenlőségi szempontból, illetve az is láthatóvá válik, hogy mely területeken szükséges további adatok gyűjtése.

Munkánk során elsősorban a TEIR adatbázisban található adatokra támaszkodtunk. Az Előbbi adatforrásból ki nem nyerhető adatokat az intézményektől, illetve a tevékenység végzésére, ellátás nyújtására hivatott szervtől kértük meg.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza (Ld. pl. A tartós szegénység csökkentésének lehetőségei Magyarországon, Budapest Intézet, 2012., www.budapestinstitute.eu/uploads/BI_tartos_szegenyseg_okok_1.1.pdf). A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység, valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

2024-ben a lakosság 14,7%-a élt a szegénységi küszöb alatt, ami 1,6 százalékpontos növekedést jelent 2023-hoz képest. A férfiak 13,8%-a, míg a nők 15,6%-a számított jövedelmi szegénynek 2024-ben. A korcsoportokat tekintve az átlagot a 65 éves és idősebbek szegénységi aránya haladta meg jelentősebb mértékben, ami 15,2-ről 24,6%-ra nőtt egy év alatt. (KSH)

A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

E terület vonatkozásában a következőkben tekintsük át azokat az alapvető jogszabályi rendelkezéseket, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

- Az Szt. meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes

gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.

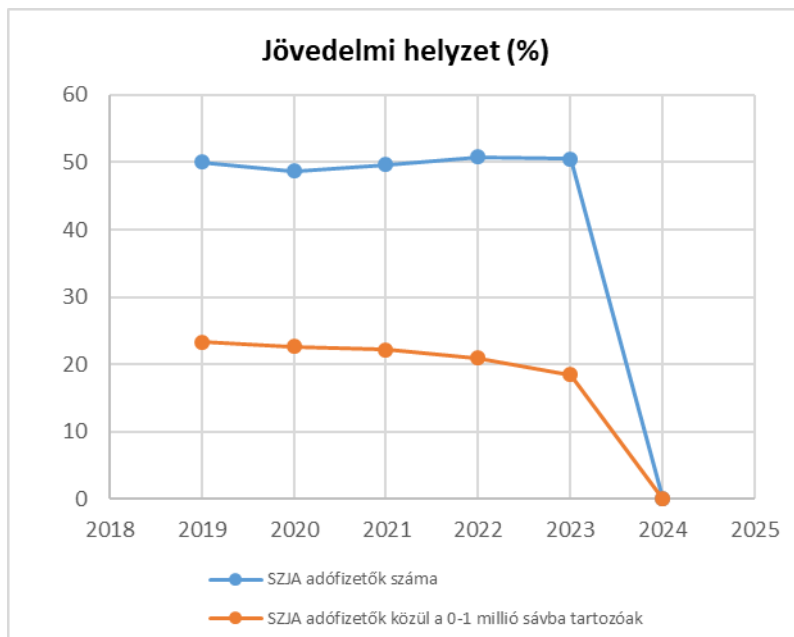
- A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.) meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.
- Az Ft. célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskeresőket támogatásának biztosítása
- Az Njtv. célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell az Ebktv. által rögzített, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését. Az Ebktv. 8. és 9. §-ai értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely ezen személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2019	50,02	23,28
2020	48,71	22,63
2021	49,65	22,12
2022	50,79	20,95
2023	50,56	18,48
2024	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy az SZJA-adófizetők aránya az állandó népességben belül a vizsgált időszakban viszonylag stabilan 48–51% között mozgott. Ez arra utal, hogy a város lakosságának mintegy fele rendelkezik adóköteles jövedelemmel, míg a másik fele inaktív (gyermekek, nyugdíjasok, eltartottak), vagy olyan alacsony jövedelmű, amely nem eredményez SZJA-fizetési kötelezettséget.

Pozitív irányú változás figyelhető meg a 0–1 millió forintos éves jövedelemsávba tartozók arányában. Míg 2019-ben az állandó népesség 23,28%-a tartozott ebbe az alacsony jövedelmi kategóriába, addig 2023-ra ez az arány 18,48%-ra csökkent. Ez a tendencia utalhat a jövedelmi szint emelkedésére, a minimálbér és garantált bérminimum növekedésének hatására, valamint a foglalkoztatottság stabilizálódására.

Ugyanakkor fontos hangsúlyozni, hogy a jövedelmi adatok önmagukban nem tükrözik teljes körűen a vagyoni helyzetet és a megélhetési biztonságot. A jövedelmi különbségek, a lakhatási költségek emelkedése, valamint az infláció hatásai a sérülékenyebb társadalmi csoportokat – különösen az egyszülős családokat, az alacsony iskolai végzettségűeket és az időskorúakat – fokozottan érinthetik.

Az adatok alapján tehát összességében mérsékelt jövedelmi stabilizáció figyelhető meg, ugyanakkor továbbra is jelen vannak olyan csoportok, amelyek fokozott kockázatnak vannak kitéve a relatív jövedelmi szegénység tekintetében.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint az Ft-ben és a Möt-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

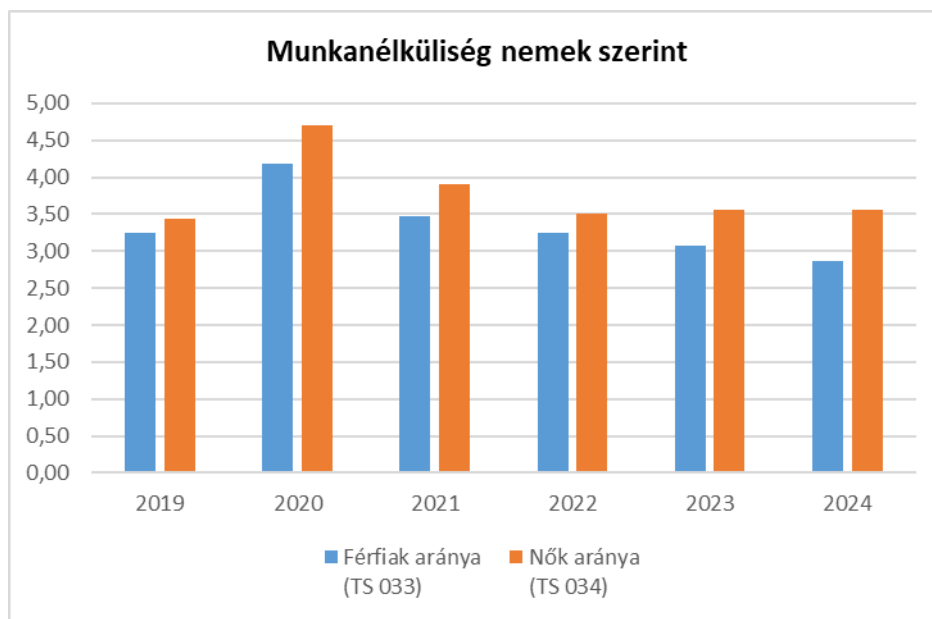
A munkanélküliségi ráta az elmúlt időszakban kis mértékben ingadozott és országos átlaghoz viszonyítva is alacsony számot mutat az utolsó 2024-es évben. A legmagasabb számban jelenleg a 41-45 év közöttiek körében vannak álláskereső személyek ez pedig annak tükrében, hogy ők

adják az egyik legnagyobb csoportot, nem meglepő. Azonban megjegyzendő, hogy az álláskeresők között a 2019-es évhez viszonyítva megnőtt a tartós álláskeresői csoport létszáma. 2019-2024-ig rögzített adatok szerint az utóbbi években a 2021-es évben lett a legmagasabb a tartós álláskeresők száma. A regisztrált munkanélküliek csoportjának végzettség szerinti megoszlását vizsgálva megállapítható, hogy a magasabb iskolai végzettségűeknél jóval magasabb arányban fordul elő a munkanélküliség. Emellett jól megfigyelhető az is, hogy a pályakezdő álláskeresők jóval kisebb részét teszik ki a csoportnak, mint azok, akik már korábban jelen voltak a munkaerőpiacon, de valamilyen oknál fogva álláskeresővé váltak.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2019	3,25	3,44	3,35%
2020	4,19	4,71	4,45%
2021	3,47	3,90	3,69%
2022	3,24	3,51	3,38%
2023	3,07	3,56	3,32%
2024	2,87	3,55	3,21%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A vizsgált időszakban a nők munkanélküliségi rátája minden évben meghaladta a férfiakét. A különbség ugyan nem jelentős, de tartósan fennáll, ami utalhat a nők munkaerő-piaci sérülékenységére, különösen a gyermekvállalással, gondozási feladatokkal összefüggésben. Ez indokolttá teszi a rugalmas foglalkoztatási formák, részmunkaidős lehetőségek és családbarát munkahelyi gyakorlatok támogatását.

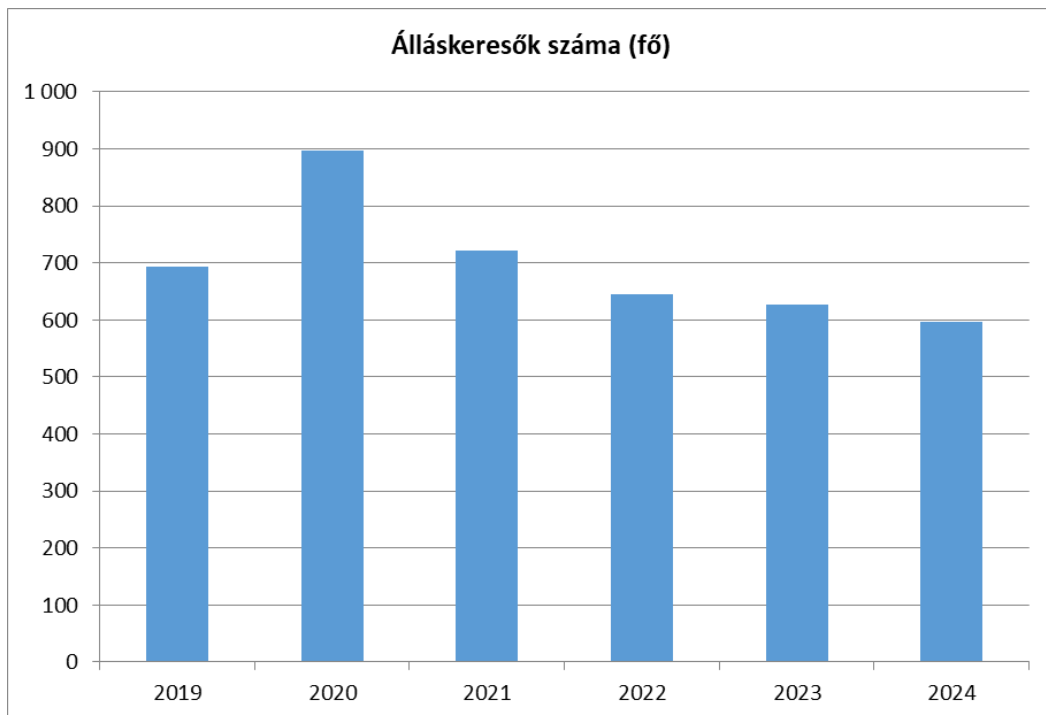
3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Fő összesen		693	898	721	646	626
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	37,00	43,00	34,00	16,00	16,00	25,00
	%	5,34%	4,79%	4,72%	2,48%	2,56%	4,19%
21-25 év (TS 038)	Fő	88,00	103,00	70,00	51,00	40,00	43,00
	%	12,70%	11,47%	9,71%	7,89%	6,39%	7,20%
26-30 év (TS 039)	Fő	88,00	108,00	83,00	72,00	59,00	42,00
	%	12,70%	12,03%	11,51%	11,15%	9,42%	7,04%
31-35 év (TS 040)	Fő	67,00	86,00	80,00	81,00	63,00	56,00
	%	9,67%	9,58%	11,10%	12,54%	10,06%	9,38%
36-40 év (TS 041)	Fő	73,00	98,00	65,00	65,00	65,00	64,00
	%	10,53%	10,91%	9,02%	10,06%	10,38%	10,72%
41-45 év (TS 042)	Fő	76,00	113,00	97,00	88,00	79,00	79,00
	%	10,97%	12,58%	13,45%	13,62%	12,62%	13,23%
46-50 év (TS 043)	Fő	69,00	115,00	83,00	70,00	87,00	77,00
	%	9,96%	12,81%	11,51%	10,84%	13,90%	12,90%

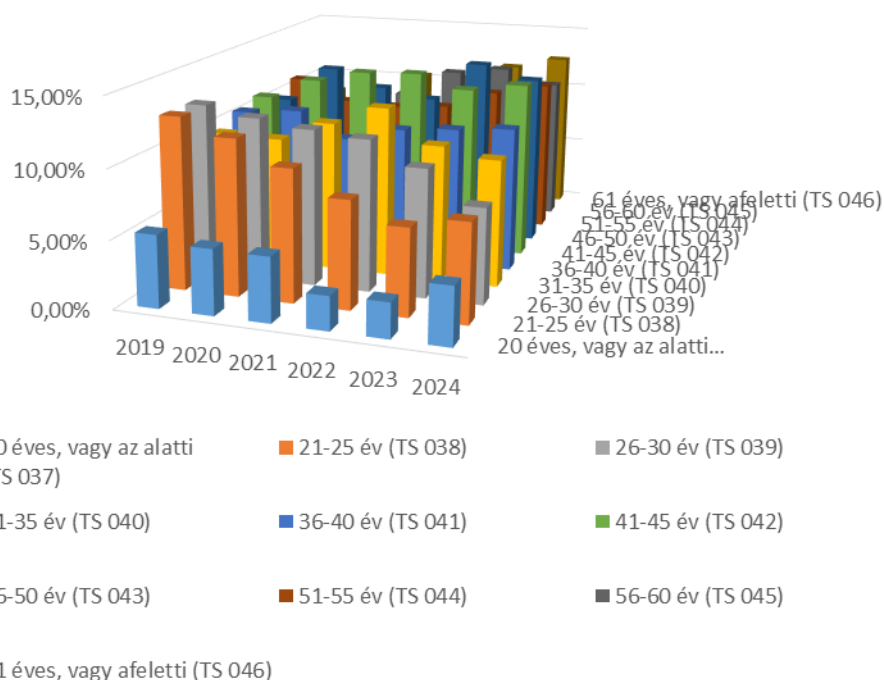
51-55 év (TS 044)	Fő	76,00	84,00	66,00	61,00	68,00	70,00
	%	10,97%	9,35%	9,15%	9,44%	10,86%	11,73%
56-60 év (TS 045)	Fő	60,00	85,00	68,00	75,00	76,00	66,00
	%	8,66%	9,47%	9,43%	11,61%	12,14%	11,06%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	59,00	63,00	75,00	67,00	73,00	75,00
	%	8,51%	7,02%	10,40%	10,37%	11,66%	12,56%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A korszakok szerinti megoszlása az álláskeresői társadalmi bázisnak az elmúlt időszakban alig változott. A %-ban meghatározott adatok értelmezése során jól látható, hogy minimális arányban egyaránt van pozitív és negatív irányú, de minimális változás. Ez betudható a társadalom természetes fluktuációjának. A korszakok egyedi vizsgálatánál az előbbieken megemlítették szerint a pályakezdők esetében értelemszerűen alacsony a nyilvántartott álláskeresők száma. Ez szoros összefüggésben van azzal, hogy pályakezdőket kedvezőtlenebbül érinti anyagilag a nyilvántartásba vétel. Igazolt munkaviszony hiányában ugyanis nem jár álláskeresői járulék. Ezzel szemben érdekes adat, hogy jelenleg a 41-45 éves korcsoport esetében a legmagasabb a nyilvántartott álláskeresők száma. Ők jelentős arányban már végzettséggel és munkatapasztalattal rendelkeznek. Ők azok, akik a munkaerőpiaci változások miatt esetlegesen kényszerű, vagy önkéntes munkahelyváltás előtt állnak. A munkaerőpiac egyértelműen legveszélyeztetettebb csoportja a nyugdíj előtt állók rétege. Az ő esetükben, a vonatkozó jogszabályok korlátai miatt és az utóbbi években bevezetett életpályamodell következményeként nem kiugró a nyilvántartott álláskeresők száma.

Nyilvántartott álláskereső korcsoportok szerint

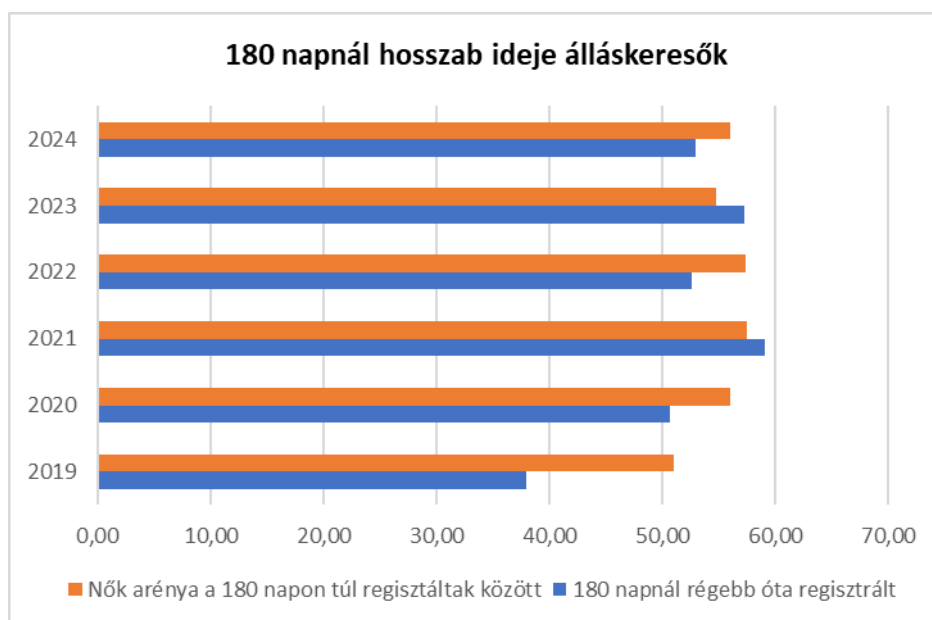
3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2019	37,95	50,95
2020	50,67	56,04
2021	59,08	57,51
2022	52,63	57,35
2023	57,19	54,75
2024	52,93	56,01

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők esetében fontos időbeli határvonal a 180 nap letelte. Ettől fogva ugyanis nem jár álláskeresési járadék. Fontos adat a munkaerőpiac állapotáról, hogy a tartós

álláskereső aránya hogy viszonyul az összemunkanélküliek között. A rendelkezésre álló adatok szerint megállapítható, hogy a 2019-es év kivételével, ahol 37,95% a tartós munkanélküliek aránya, ugyanez az arány minden évben 50% körüli. A tartós álláskereső számának 2021-ben tapasztalt emelkedése arra utal, hogy a járvány következményei nemcsak átmeneti, hanem strukturális hatásokat is gyakoroltak egyes munkavállalói csoportokra. A munkanélküliek nemek közötti megoszlása tekintetében megállapítható, hogy az évek többségében valamivel nagyobb a tartós munkanélküli nők aránya.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

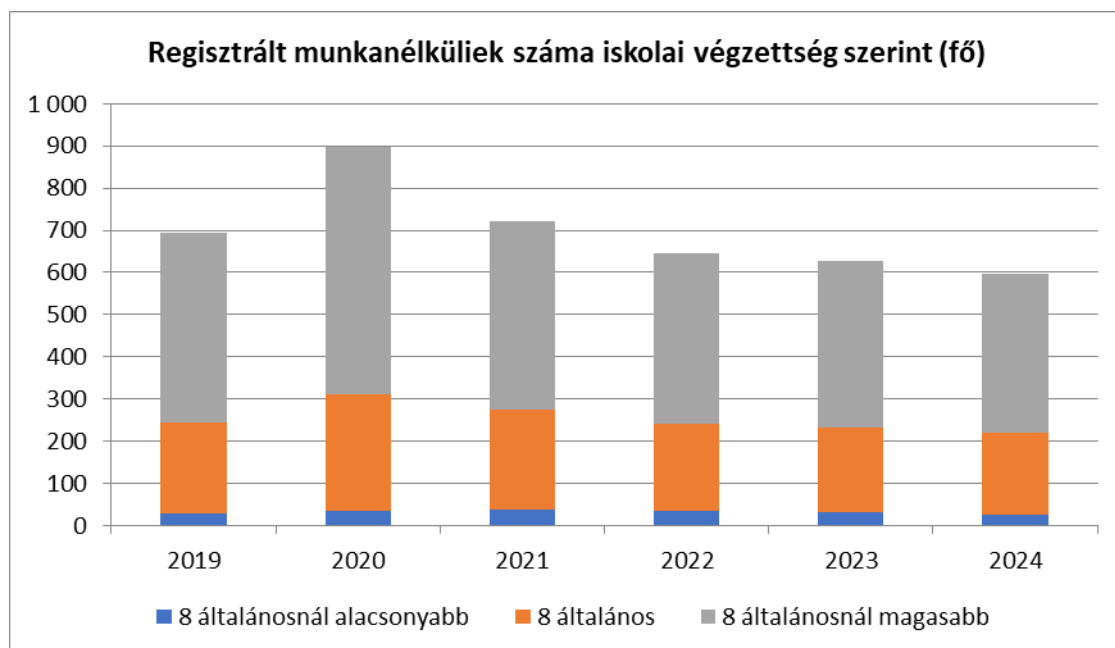
3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskereső száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskereső száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskereső megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosanál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosanál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2019	693	29	4,18%	214	30,88%	450	64,94%
2020	898	35	3,90%	276	30,73%	587	65,37%
2021	721	39	5,41%	235	32,59%	447	62,00%
2022	646	34	5,26%	206	31,89%	406	62,85%
2023	626	31	4,95%	200	31,95%	395	63,10%
2024	597	27	4,52%	193	32,33%	377	63,15%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az egyik legfontosabb adat a munkaerőpiacon a munkatapasztalat mellett az iskolai végzettség. Ebben az esetben egy regionális tendencia figyelhető meg. Annak ellenére, hogy a legtöbb munkavégzés engedélyhez és ebből kifolyólag végzettséghez is kötött, igen magas a magasabb végzettségű munkanélküliek aránya. Ennek oka, hogy a végzettség magasabb foka magasabb elvárásokat is támaszt a munkavállalók részéről a munkáltatók felé. Leginkább a bérkérdés

tekintetében. Ezzel szemben, azonban az alacsonyabb iskolázottságú réteg könnyebben talál munkahelyet.

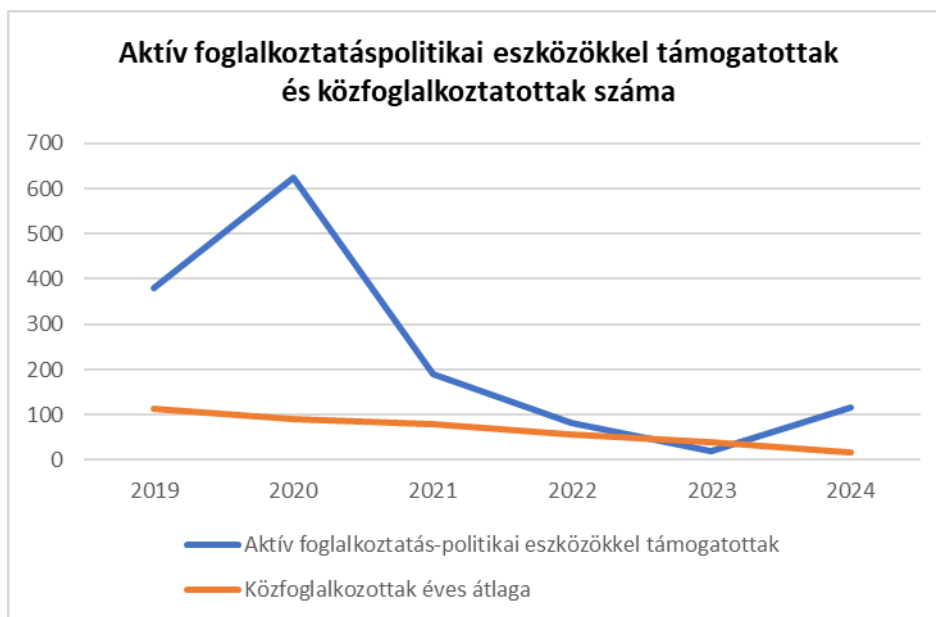

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A jelenlegi társadalmi irányvonalat jelentősen befolyásolta a munkaalapú társadalom kiépítésének dimenziója. Ennek a munkaerőpiaci politikai irányvonalnak köszönhetően a szociális rendszer és munkaerőpiac közötti híd kiépítése került előtérbe. A közfoglalkoztatás tekintetében hatalmas változást jelentett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény. A munka alapú társadalomra koncentrált politika jelentősen csökkentette a munkanélküliség okozta terhet a szociális rendszeren. A táblázatból jól kivehető a csökkenés. Egyetlen kiugró adat a 2020-as év, ami a Covid 19 járvány és a megjelenő recesszió, országosan és kontinentálisan is jelentős munkanélküliségi arányt hozott magával. A közfoglalkoztatottak száma is folyamatosan csökkent a vizsgált időszakban.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2019	379	112
2020	625	90
2021	191	80
2022	83	58
2023	19	41
2024	115	16

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

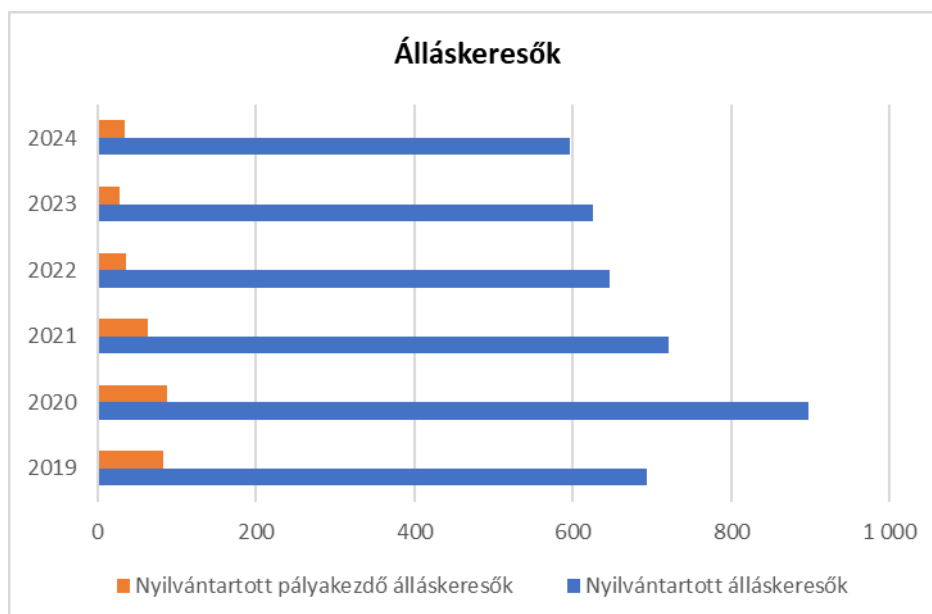
Ezen esélyek javítására folyamatosan kihasználja a település a villámgyors információáramlást biztosító internet adta lehetőségeket.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A fiatal pályakezdő álláskeresők aránya az összes álláskeresőhöz viszonyítva alacsonynak mondható. Ez a rendszer összefüggéseit vizsgálva nem meglepő. A pályakezdő fiatalok a lehető legritkábban fordulnak az álláskeresői rendszerhez. A fiatalok ugyanis általában az oktatási rendszerből kikerülve, valamilyen szakmai képesítéssel indulnak neki a munkaerőpiac kihívásainak. A munkaerőpiacra való bejutást segítő rendszer egyik legnagyobb előnye az időszakosan induló szakmai képesítést segítő képzések indítása és kevésbé a munkaközvetítés a jelentős. A pályakezdő fiatalok tehát az iskolarendszertől szerzett tapasztalataikat kívánják érvényesíteni. Ezzel szemben a más tapasztaltabb munkavállalók már korábban szakmájukkal megjelentek a munkaerőpiacon, azonban a változások következtében új irányt vennének. Erre viszont nagyszerű lehetőséget nyújt az álláskeresői rendszer képzési kínálata.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2019	693	83
2020	898	87
2021	721	64
2022	646	35
2023	626	28
2024	597	34

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A helyi foglalkoztatási programok pályázati pénzekből valósulnak meg. A finanszírozási lehetőségek nagyban befolyásolják a programok indításának lehetőségeit.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A fentiekben már említett finanszírozási lehetőségek szabják meg, hogy hány személyt, milyen kondíciókkal tudunk bevonni a közmunkaprogramokba.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Foglalkoztatás területén előforduló diszkriminációról nincs tudomásunk.

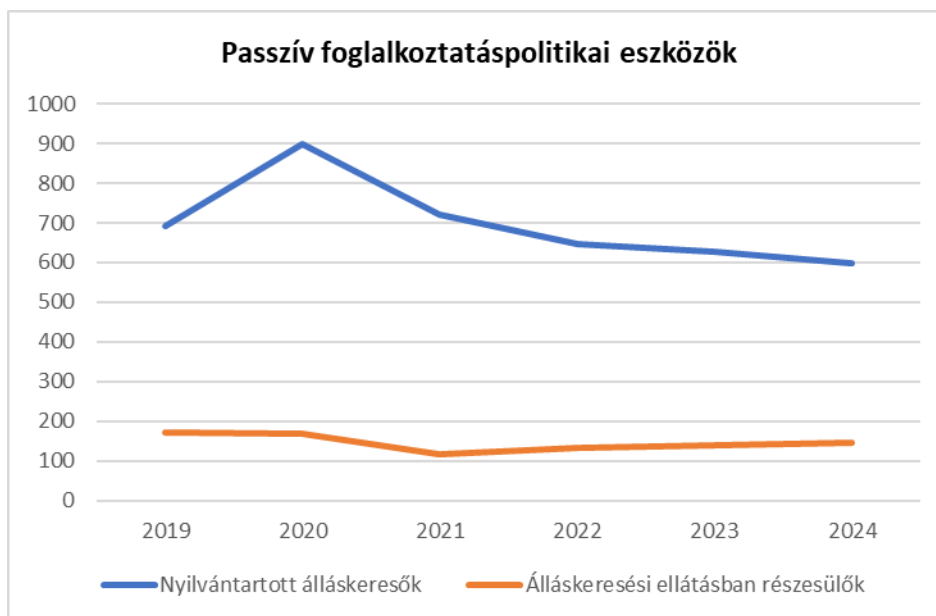
i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei;

Folyamatos törekvések ennek minél szélesebb körben történő megvalósítására.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2019	693	3,41%	171	24,68%
2020	898	4,55%	168	18,71%
2021	721	3,76%	116	16,09%
2022	646	3,44%	133	20,59%
2023	626	3,39%	140	22,36%
2024	597	3,27%	146	24,46%

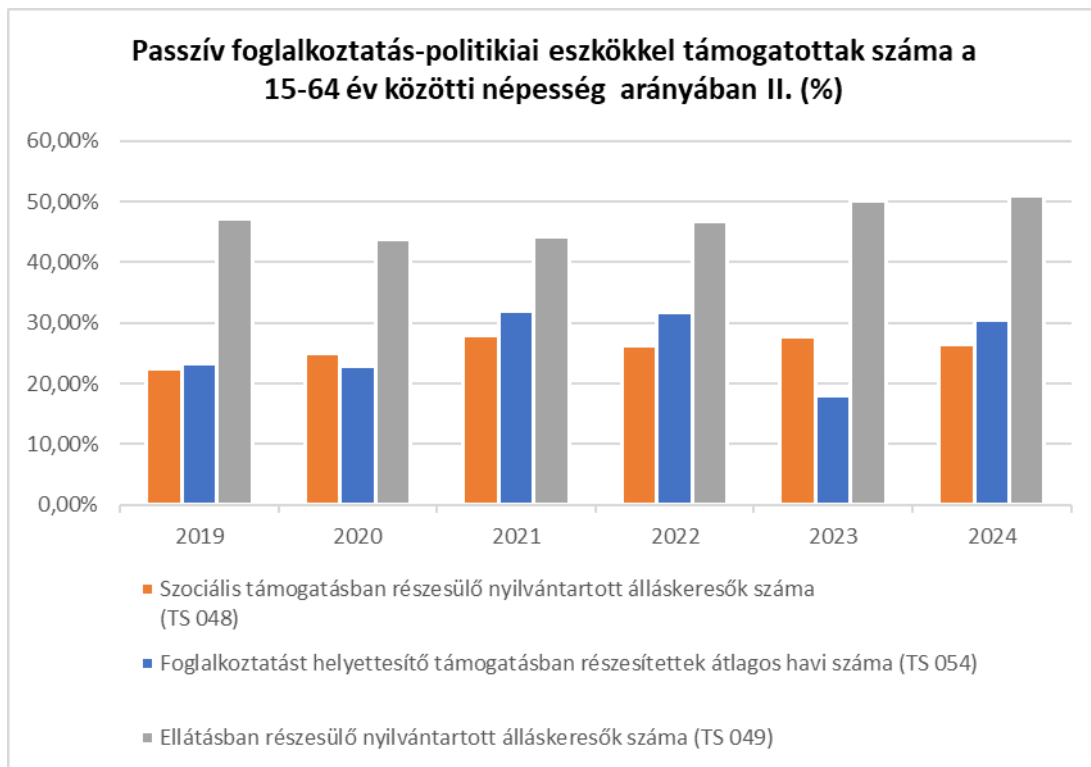
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2019	156	22,51%	161	23,30%	327	47,19%
2020	225	25,06%	206	22,96%	393	43,76%
2021	202	28,02%	230	31,91%	318	44,11%
2022	169	26,16%	204	31,63%	302	46,75%
2023	174	27,80%	113	18,00%	314	50,16%
2024	158	26,47%	182	30,55%	304	50,92%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2019	83
2020	81
2021	84
2022	80
2023	67
2024	64

Forrás: TeIR, KSH

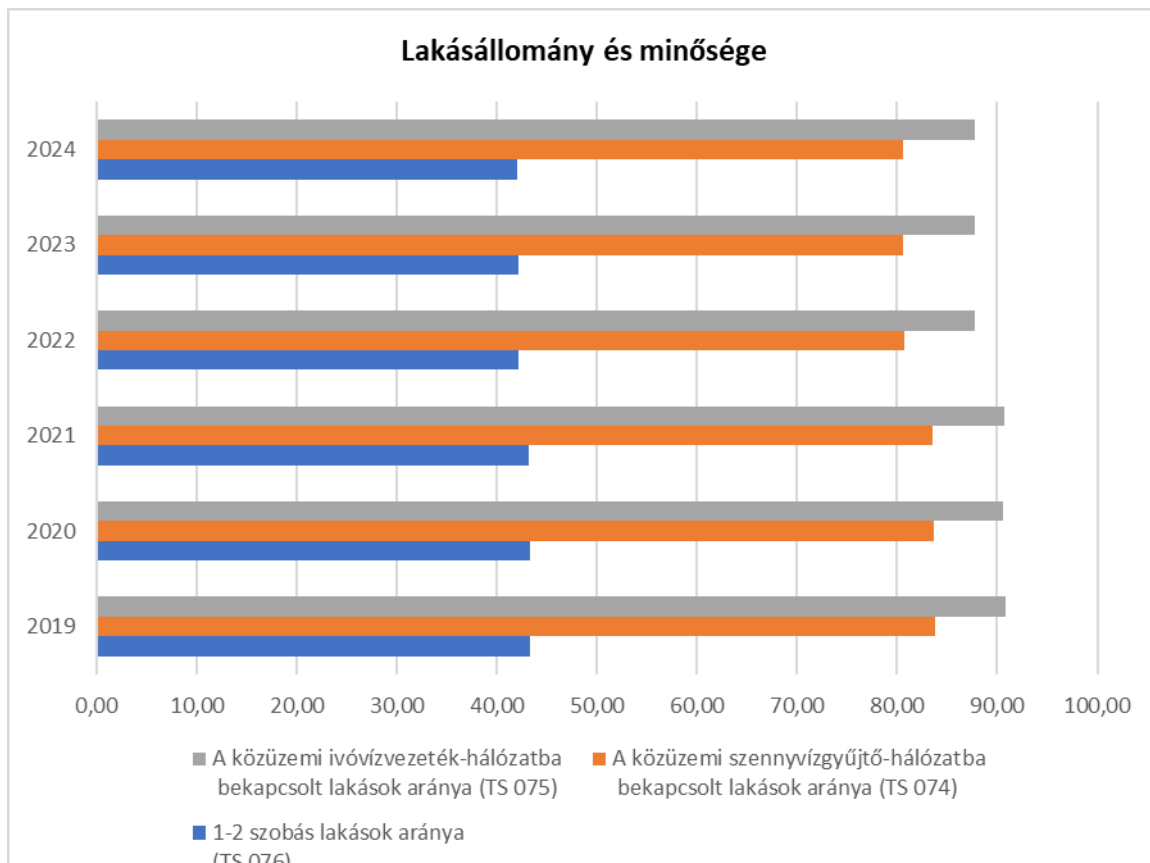
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2019	15342	35	2,28	43,33	83,80	90,84
2020	15377	37	2,41	43,27	83,63	90,63
2021	15401	24	1,56	43,22	83,58	90,70
2022	15950	8	0,50	42,20	80,69	87,74
2023	15978	28	1,75	42,13	80,61	87,74
2024	15984	11	0,69	42,09	80,58	87,71

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Szekszárd lakhatási viszonyai alapvetően rendezettnek tekinthetők, ugyanakkor az esélyegyenlőség szempontjából több kockázati tényező is azonosítható. A lakásállomány döntő része komfortos, közművesített, azonban az alacsony jövedelmű háztartások esetében egyre nagyobb terhet jelentenek a fenntartási költségek, különösen az energiaárak emelkedése és az infláció következtében.

A lakhatási szegénység elsősorban az alábbi csoportokat érintheti fokozottan:

- alacsony jövedelmű családok,
- egyszülős háztartások,
- többgyermekes családok,
- időskorú, egyedül élő személyek,
- tartós munkanélküliek,
- szociális bérlakásra szorulóak.

A lakhatás biztonságának megingása – rezsihátralék, közüzemi tartozás, eladósodás – könnyen vezethet szociális krízishelyzethez. Az önkormányzat által biztosított települési támogatások, lakhatási célú támogatások és krízisellátási formák kulcsszerepet töltenek be a megelőzésben.

Kiemelendő továbbá, hogy a lakhatási körülmények közvetlenül befolyásolják az egészségi állapotot, a gyermekek tanulmányi eredményeit és a munkaerőpiaci esélyeket is, így a lakhatási kérdés komplex társadalmi probléma, amely integrált kezelést igényel.

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2019	15 342	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	15 377	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	15 401	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	15 950	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2023	15 978	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2024	15 984	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

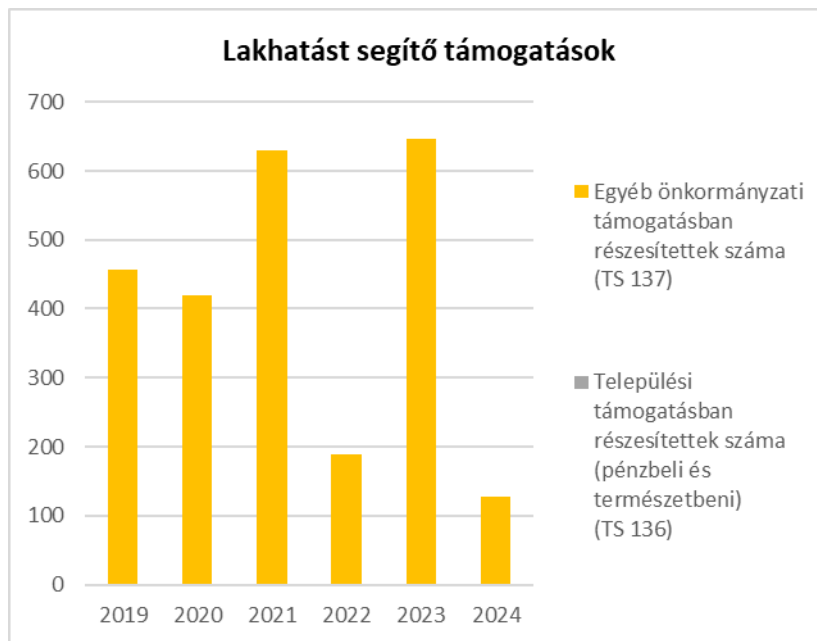
A Szekszárdi Vagyonkezelő Kft., mint Önkormányzat kizárólagos tulajdonú gazdasági társasága, rendszeresen meghirdeti a megüresedő önkormányzati bérlakásokat, amelyeket Önkormányzat Közgyűlésének Szociális és Egészségügyi Bizottsága gondos mérlegelést követően kiutal az arra rászorulóknak részére.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A Szekszárdi Vagyonkezelő Kft., mint Önkormányzat kizárólagos tulajdonú gazdasági társasága, tevékenységi körében kiemelt figyelmet fordít tárgy kérdéskörre is.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2019	n.a.	457
2020	n.a.	420
2021	n.a.	630
2022	n.a.	189
2023	n.a.	646
2024	n.a.	127

f) eladósodottság

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Szekszárdon az egészségügyi alapellátás intézményrendszere kiépített, ugyanakkor az előregedő népesség jelentős többletterhet ró az ellátórendszerre. A 65 év felettek arányának folyamatos növekedése együtt jár a krónikus betegségek gyakoribb előfordulásával, az egészségügyi szolgáltatások fokozott igénybevételével és a gondozási szükségletek növekedésével.

Az alapellátás (háziiorvosi, gyermekorvosi ellátás), valamint a járóbeteg-szakellátás hozzáférhetősége biztosított, azonban a szakember-utánpótlás és az ellátórendszer hosszú távú fenntarthatósága stratégiai kérdés.

A szociális ellátórendszer – különösen a családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatások, idősgondozás, házi segítségnyújtás és bentlakásos ellátás – kiemelt jelentőségű az esélyegyenlőség biztosításában. A szolgáltatásokhoz való hozzáférés ugyanakkor az érintettek informáltságától, mobilitásától és együttműködési készségétől is függ.

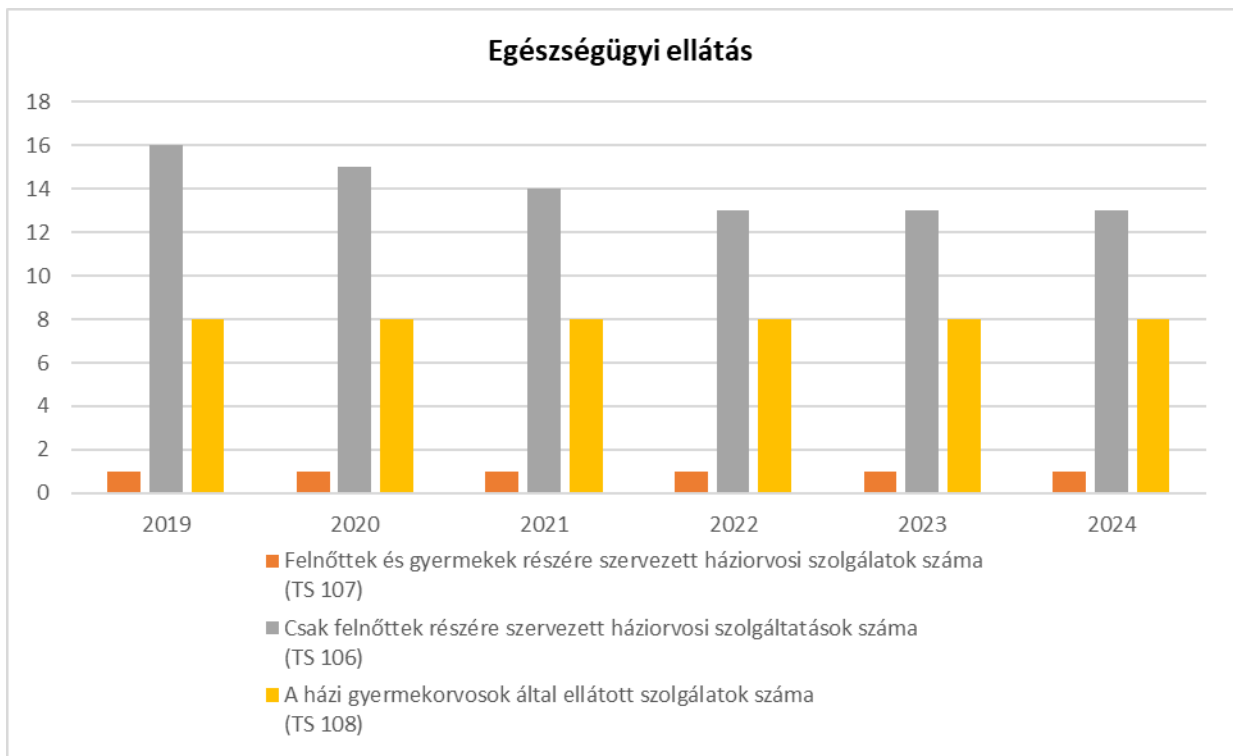
A társadalmi leszakadás megelőzése érdekében fontos:

- a preventív szemlélet erősítése,
- az egészségfejlesztési programok bővítése,
- a mentális egészség támogatása,
- a szociális és egészségügyi szektor együttműködésének erősítése.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2019	1	16	8	11	1 183	83,64
2020	1	15	8	11	1 170	89,30
2021	1	14	8	10	1 234	93,11
2022	1	13	8	10	1 122	84,05
2023	1	13	8	10	1 165	75,97
2024	1	13	8	10	1 102	76,64

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés
- c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés
- d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése
- e) sportprogramokhoz való hozzáférés
- f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés
- g) dropprevenciós szolgáltatások;
- h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;
- i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.
2023	n.a.
2024	n.a.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2022)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
n.a.	igen	90 959	33

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;
- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;
- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;
- e) helyi lakossági önszerveződések.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A települési önkormányzat minden tekintetben segíti a nemzetiségi önkormányzatok tevékenységét. A roma nemzetiség évenkénti kirándulással segíti a gyermekek nyári felügyeletében a családokat, illetve karácsonyi élelmiszer csomagot juttat a rászorulóknak.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közmunka programok behatároltsága	Hosszabb időre szóló programok megalkotása
Szegregátumban élők helyzete a munka világába történő bekerülés esetében is nehezebb	A jelenleginél árnyaltabb információk alapján intézkedési terv kidolgozása
Közfoglalkoztatásban való részvétel nehezítettsége	Közfoglalkozáshoz való hozzájutás javítása a finanszírozási lehetőségek javításával

Szociális bérlakások számának alacsony volta	Szociális bérlakás építési program
Szegregátumban élők helyzete javításra szorul	Szociális városrehabilitációs pályázat megvalósítása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

A demográfiai adatok alapján a gyermekkorú népesség aránya csökkenő tendenciát mutat. Az alacsony születésszám és az elvándorlás következtében a 0–14 éves korosztály létszáma folyamatosan mérséklődik, miközben az öregedési index emelkedik.

A gyermekek esélyegyenlősége szempontjából kiemelt jelentőségű:

- a korai fejlesztés,
- az óvodai és iskolai hozzáférés,
- a hátránykompenzáció,
- a gyermekvédelmi rendszer működése.

A hátrányos helyzetű gyermekek esetében külön kockázati tényezőt jelenthet:

- a szülők alacsony iskolai végzettsége,
- a munkanélküliség,
- a jövedelmi bizonytalanság,
- a lakhatási nehézségek.

A gyermekjóléti szolgáltatások, a jelzőrendszeri együttműködés és az intézményi prevenció kulcsfontosságú a generációkon átívelő szegénység megelőzésében. Kiemelten fontos az iskolai lemorzsolódás csökkentése, valamint a pályorientáció és továbbtanulási lehetőségek támogatása.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	14 186	16 221	30407	46,65%	53,35%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			586	1,93%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	1 888	1 714	3602	6,21%	5,64%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	438	450	888	1,44%	1,48%

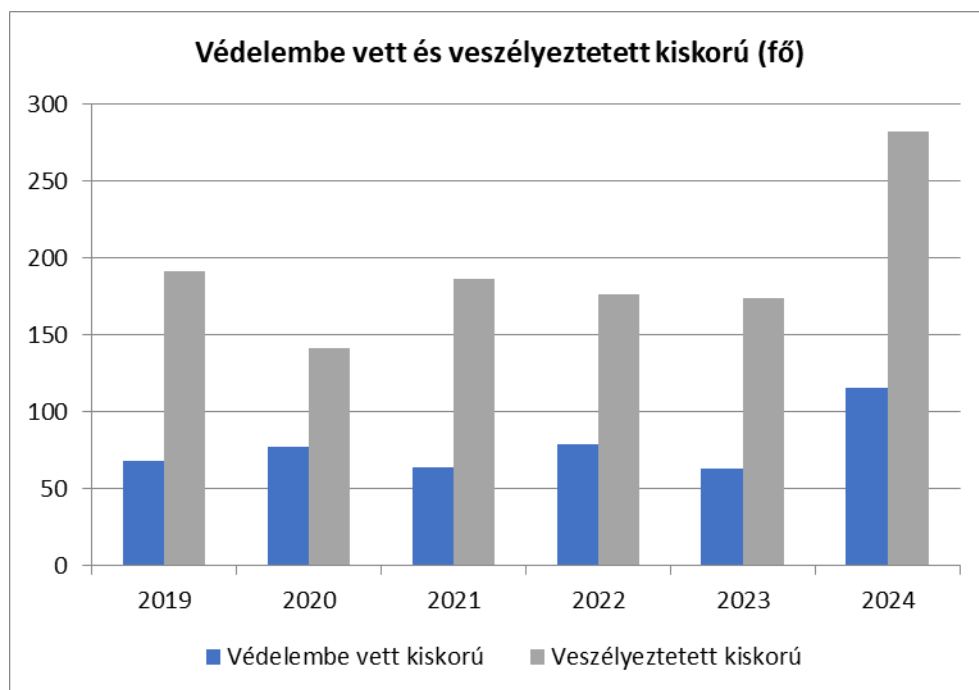
Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek

Év	Védelembe vett kiskorú gyermek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2019	68	191
2020	77	141
2021	64	186
2022	79	176
2023	63	174
2024	116	282

Forrás: TeIR, KSH Tstar

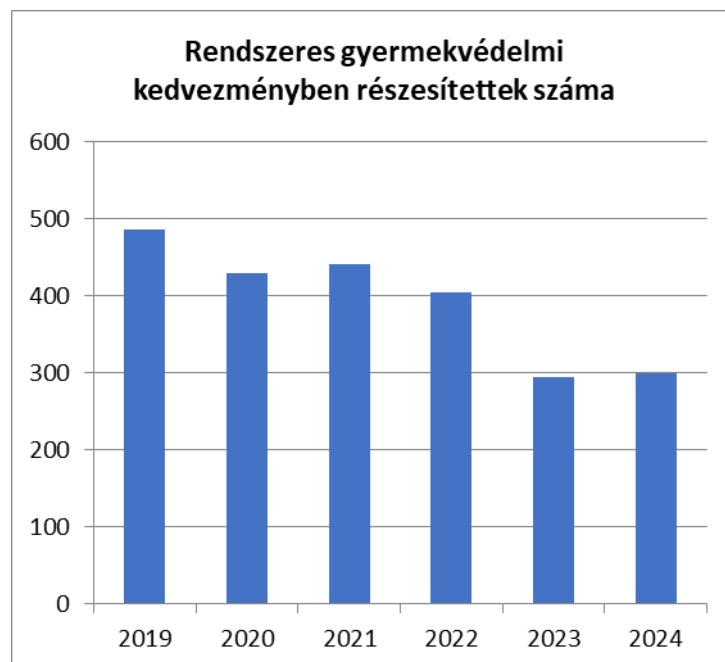
A védelembe vett gyermekek számának alakulása jelzi a családi működési zavarok, szociális nehézségek és gyermekvédelmi kockázatok jelenlétét. Az adatok alapján a gyermekjóléti szolgáltatás folyamatos, aktív működése igazolható.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők:

**4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi
kedvezményben részesítettek**

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2019	487
2020	430
2021	442
2022	404
2023	294
2024	300

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

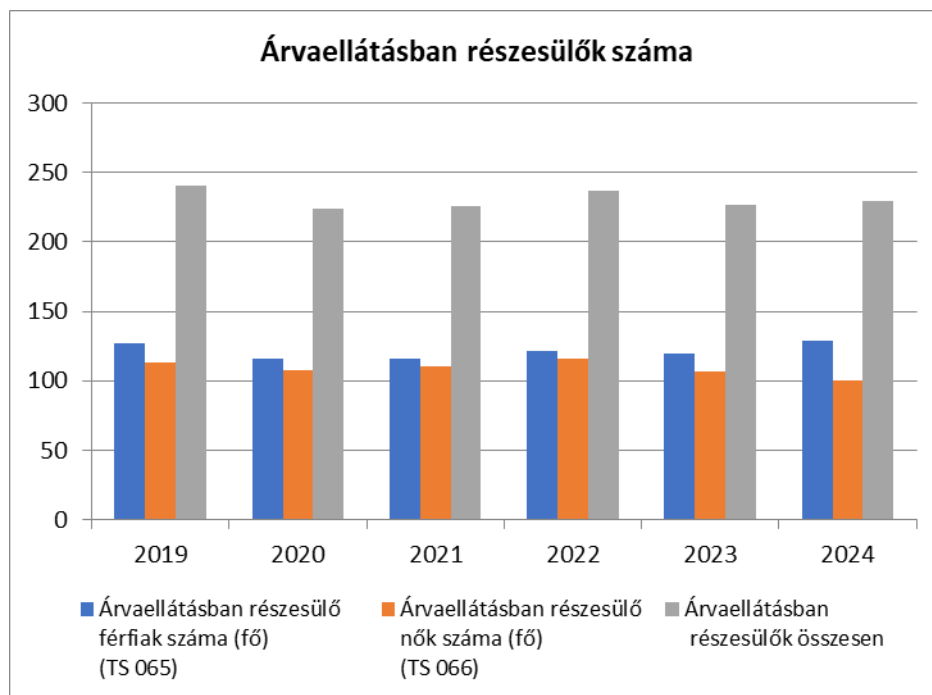

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma a vizsgált időszakban csökkenő tendenciát mutat. Ez a jövedelmi viszonyok alakulásával, valamint a jogosultsági feltételek változásával is összefüggésbe hozható. A csökkenés kedvező irányú folyamatra utalhat, ugyanakkor fontos figyelembe venni, hogy a relatív jövedelmi helyzet változása nem minden esetben jelenik meg azonnal a támogatási adatokban.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2019	127	113	240
2020	116	108	224
2021	116	110	226
2022	121	116	237
2023	120	107	227
2024	129	100	229

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

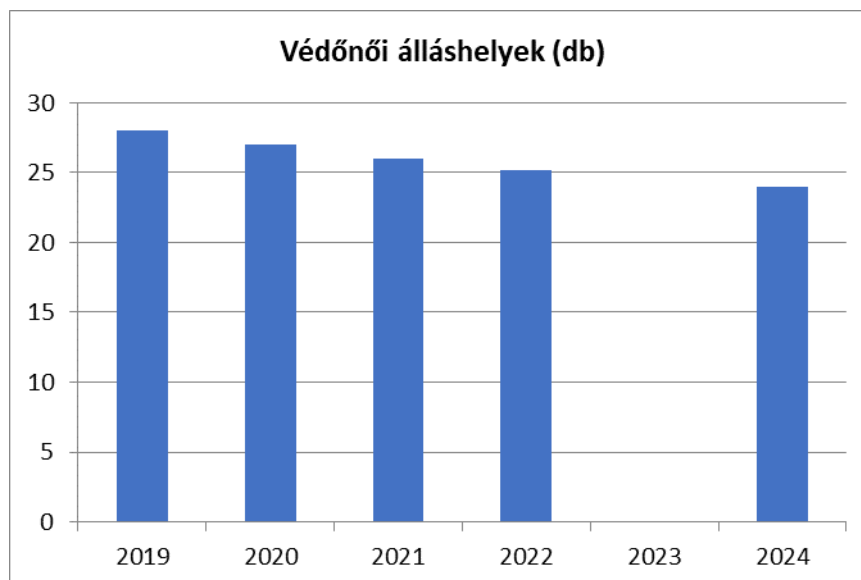
Ld. fent.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2019	28	n.a.	-
2020	27	n.a.	-
2021	26	n.a.	-
2022	25	n.a.	-
2023	n.a.	n.a.	-
2024	24	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

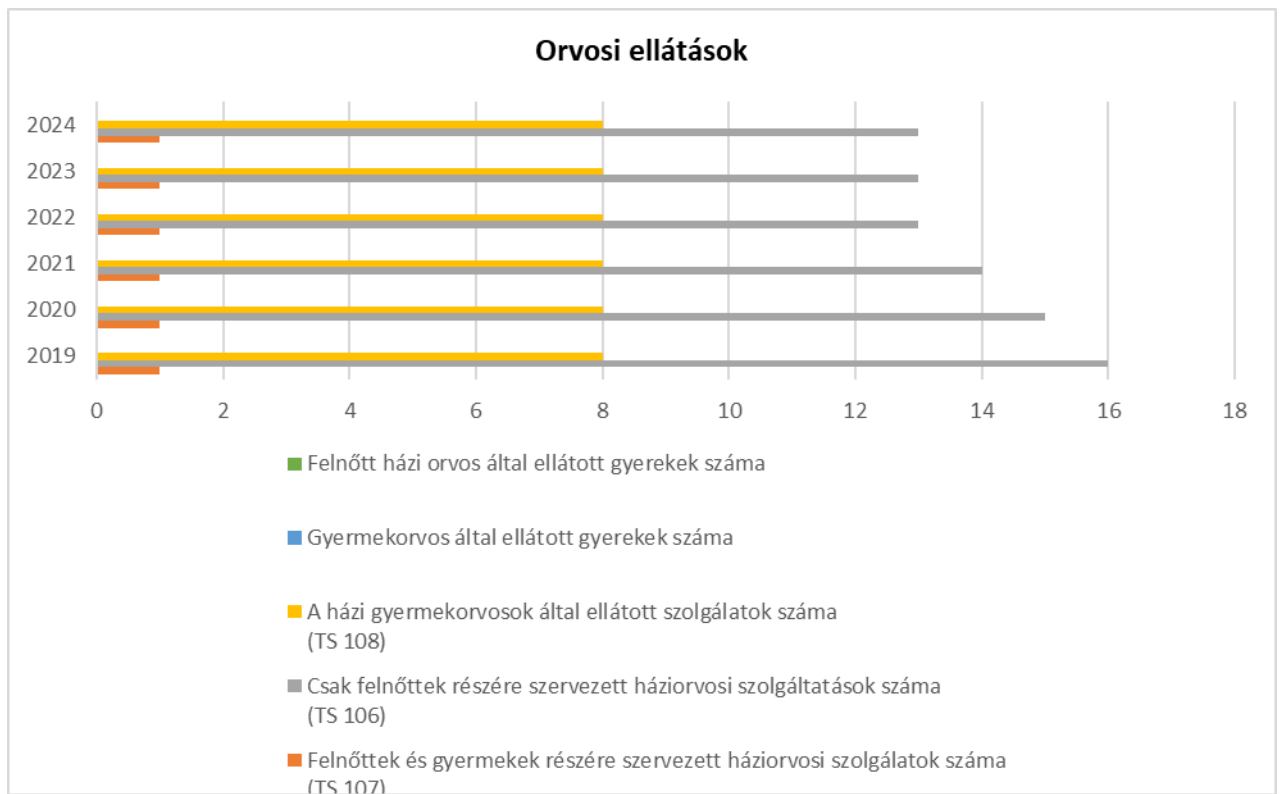

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2019	1	16	8	n.a.	n.a.
2020	1	15	8	n.a.	n.a.
2021	1	14	8	n.a.	n.a.
2022	1	13	8	n.a.	n.a.
2023	1	13	8	n.a.	n.a.
2024	1	13	8	n.a.	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

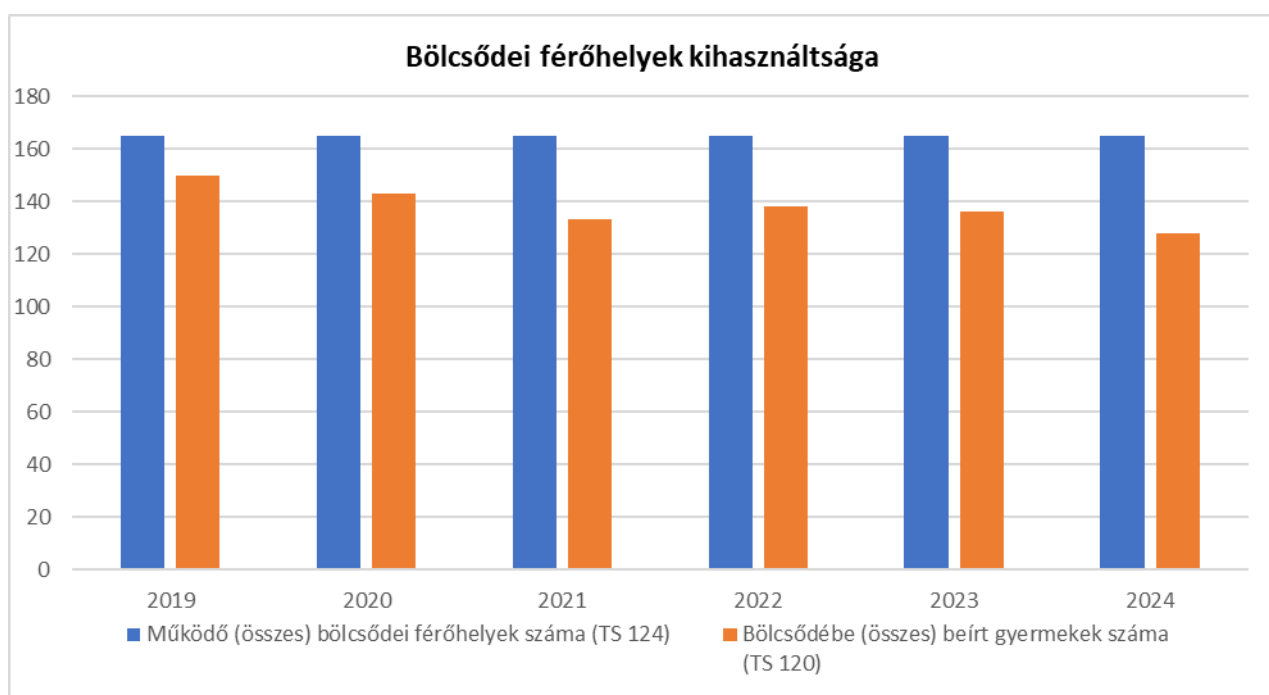
- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatói) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok
- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;
- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beiratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.
2024	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beiratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2019	0	0	62	62	14	13	165	150
2020	0	0	69	72	14	14	165	143
2021	0	0	57	58	14	13	165	133
2022	0	0	70	68	14	12	165	138
2023	8	5	75	75	14	12	165	136
2024	8	5	75	73	28	24	165	128

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- f) gyermekvédelem;
- g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;
- h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;
- i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);
- j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;
- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

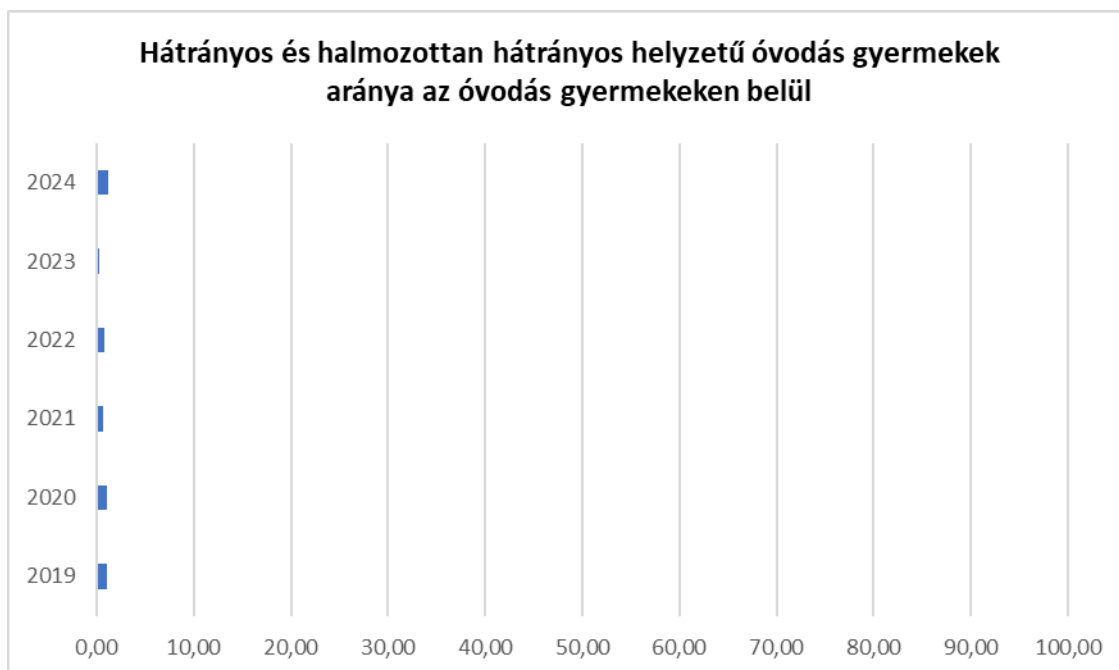
l)előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2019	1 012	11	1,09
2020	971	10	1,03
2021	889	6	0,67
2022	927	8	0,86
2023	904	3	0,33
2024	898	11	1,22

Forrás: TelR, KSH Tstar

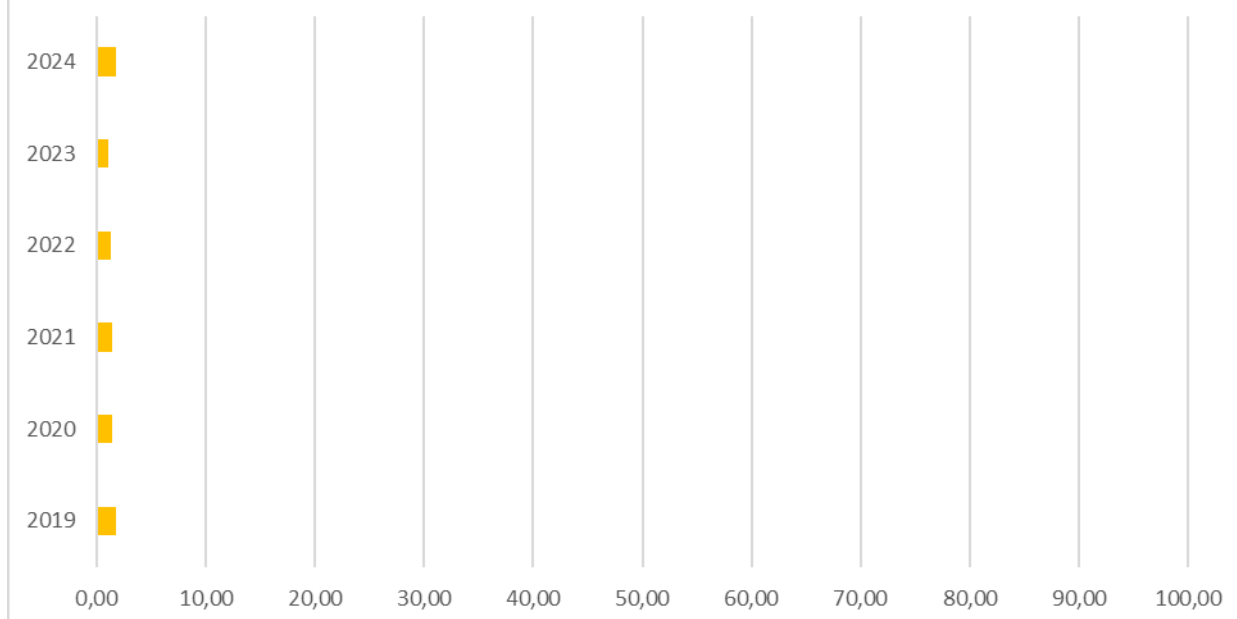

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2019	n.a.	50	1,76
2020	n.a.	38	1,36
2021	n.a.	40	1,44
2022	n.a.	34	1,27
2023	n.a.	28	1,03
2024	n.a.	46	1,73

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanuló számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2019	13	2	100	10	51	4
2020	12	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	18	2	3	5	n.a.	n.a.
2022	11	1	1	2	n.a.	n.a.
2023	9	1	1	2	n.a.	n.a.
2024	17	2	4	8	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2019	53	173
2020	52	151
2021	65	172
2022	35	141
2023	32	129
2024	97	112

Forrás: TeIR, KSH Tstar

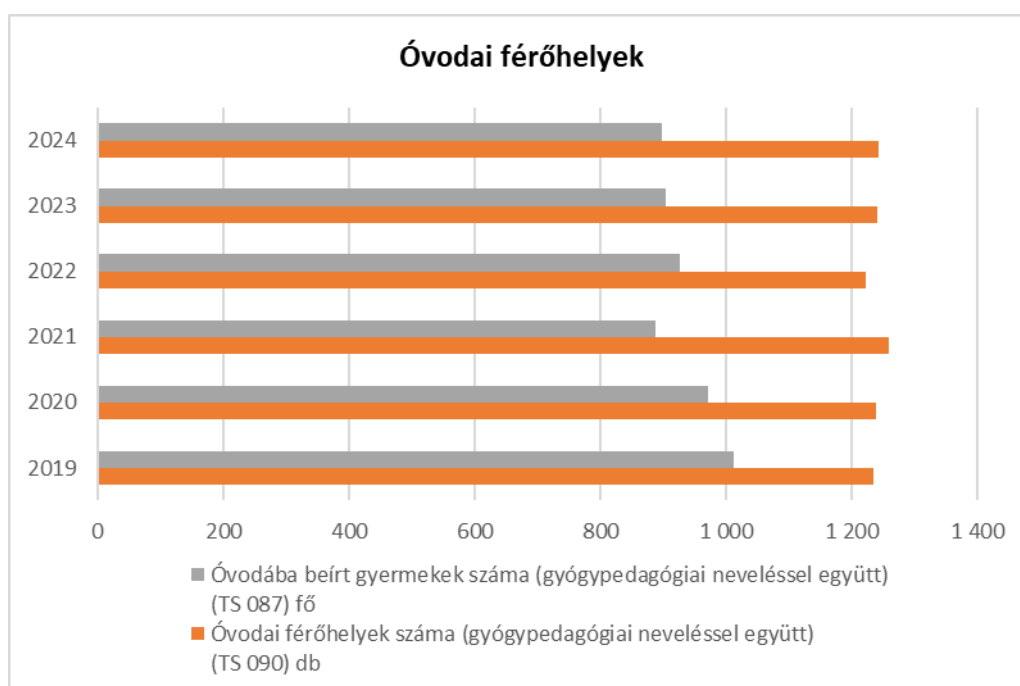

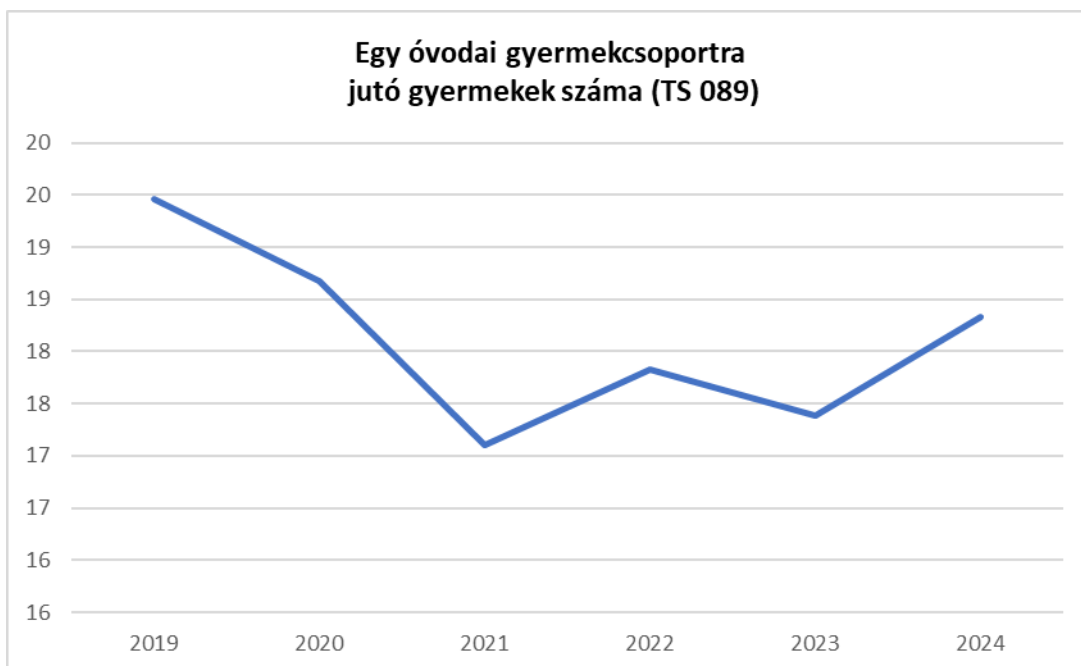
b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részeseülő óvodás gyermek száma az integráltan oktatott SNI gyermek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2019	n.a.	52	1 235	13	1 012	1	8	19
2020	n.a.	52	1 239	13	971	1	10	19
2021	n.a.	52	1 259	13	889	1	12	17
2022	n.a.	52	1 222	13	927	2	15	18
2023	n.a.	52	1 241	13	904	2	18	17
2024	n.a.	49	1 244	13	898	2	13	18

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

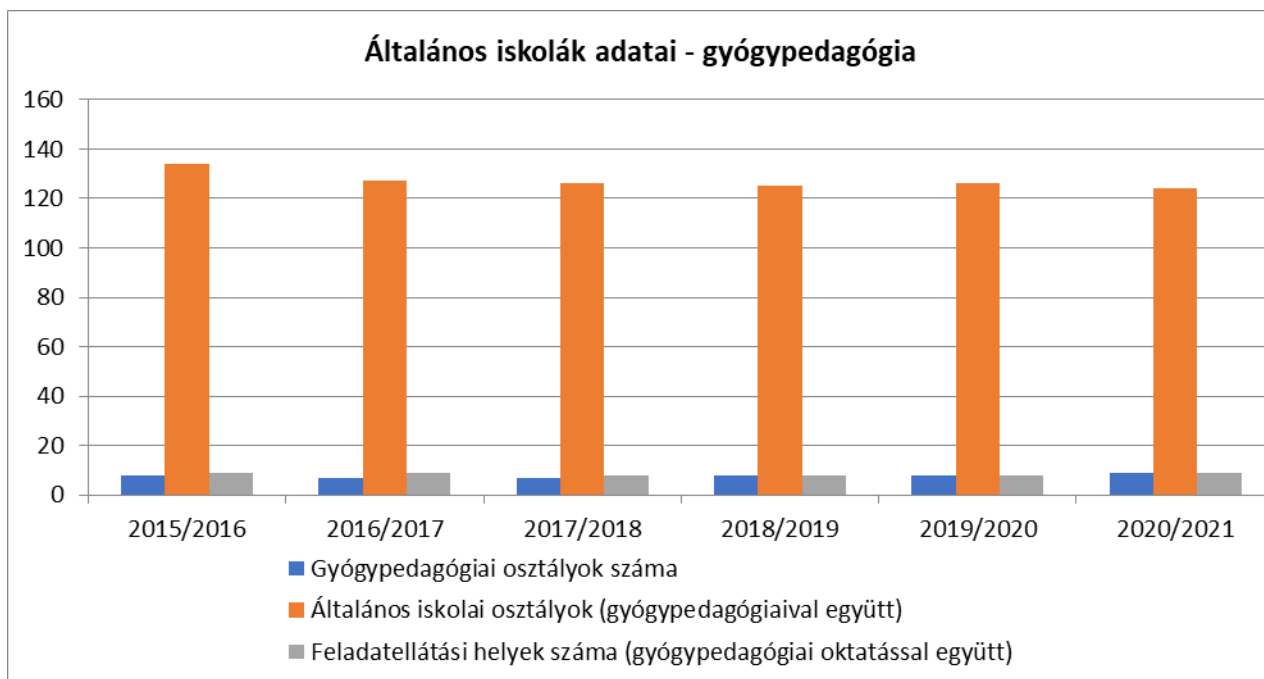

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2019	8	134	9	21,16	21,69
2020	7	127	9	21,93	23,05
2021	7	126	8	22,10	23,71
2022	8	125	8	21,48	26,93
2023	8	126	8	21,48	27,01
2024	9	124	9	21,41	29,98

Forrás: TelR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2019	286
2020	371
2021	334
2022	357
2023	342
2024	312

Forrás: TelR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

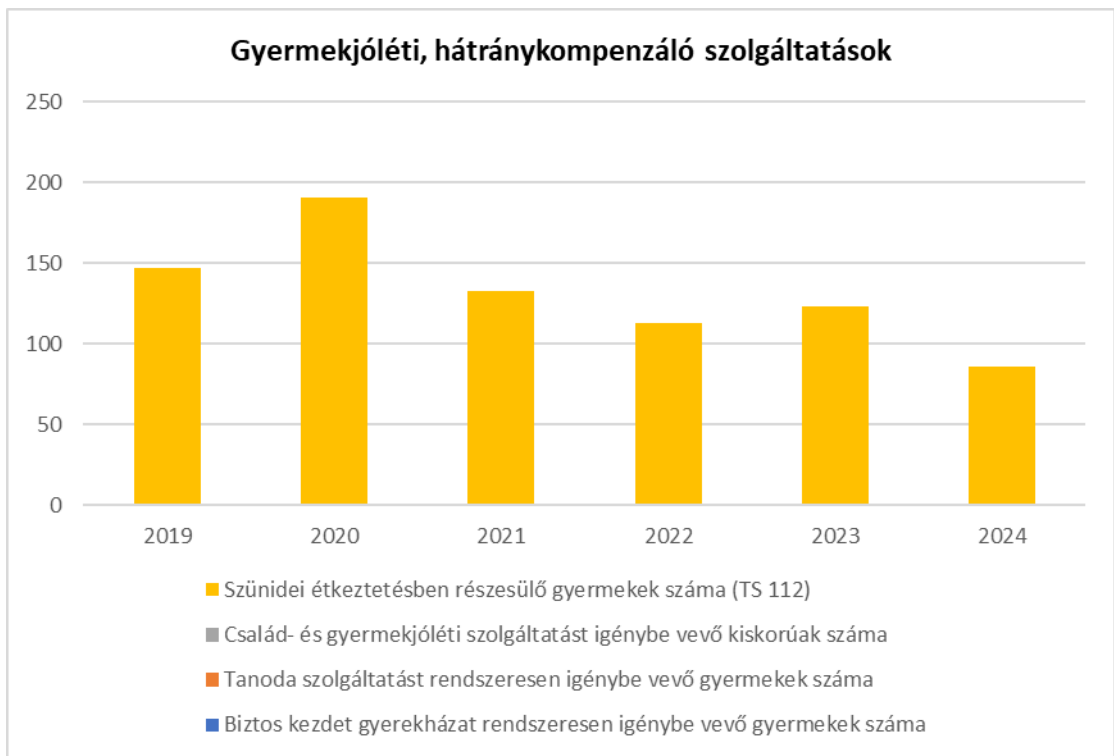
d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások

Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2019	n.a.	n.a.	n.a.	147
2020	n.a.	n.a.	n.a.	191
2021	n.a.	n.a.	n.a.	133
2022	n.a.	n.a.	n.a.	113
2023	n.a.	n.a.	n.a.	123
2024	n.a.	n.a.	n.a.	86

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Oktatásban való részvétel magas költségei	Ösztöndíj pályázat tehetséges gyermekek részére
Hátrányos helyzetű gyermekek számának emelkedése	Védőnői ellátás körülményeinek fejlesztése, oktatási körülmények, iskolai szociális munka lehetőségeinek fejlesztése, bűnmegelőzési tevékenység végzése
Gyermekvédelmi rendszer és igénybevételének nem ismerése	Szülők folyamatos tájékoztatása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

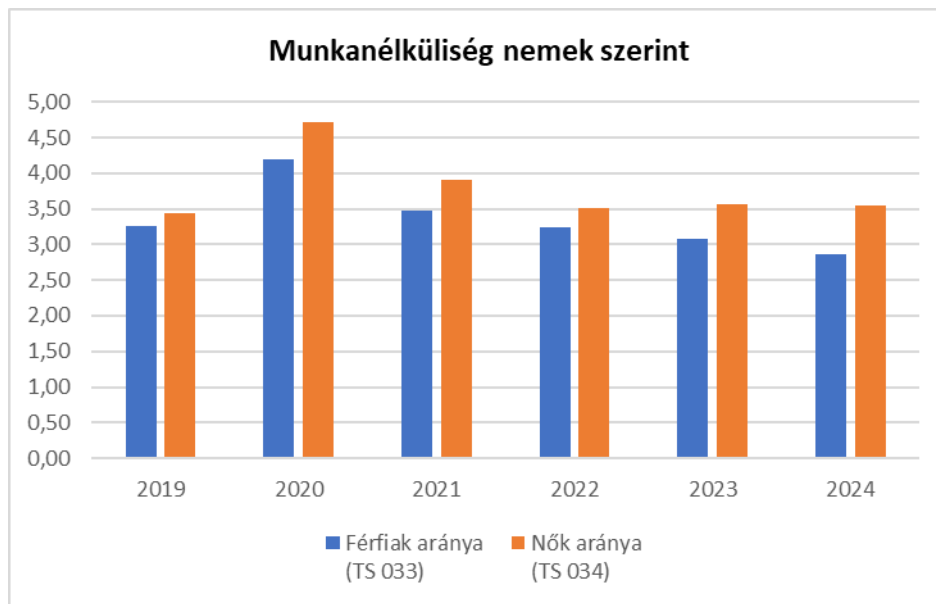
A demográfiai adatok alapján a nők aránya meghaladja a férfiakét, különösen az időskorú népességben belül. A munkanélküliségi adatok szerint a nők aránya tartósan magasabb az álláskeresők körében, ami jelzi a munkaerőpiaci sérülékenységet.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2019	3,25	3,44	3,35%
2020	4,19	4,71	4,45%
2021	3,47	3,9	3,69%
2022	3,24	3,51	3,38%
2023	3,07	3,56	3,32%
2024	2,87	3,55	3,21%

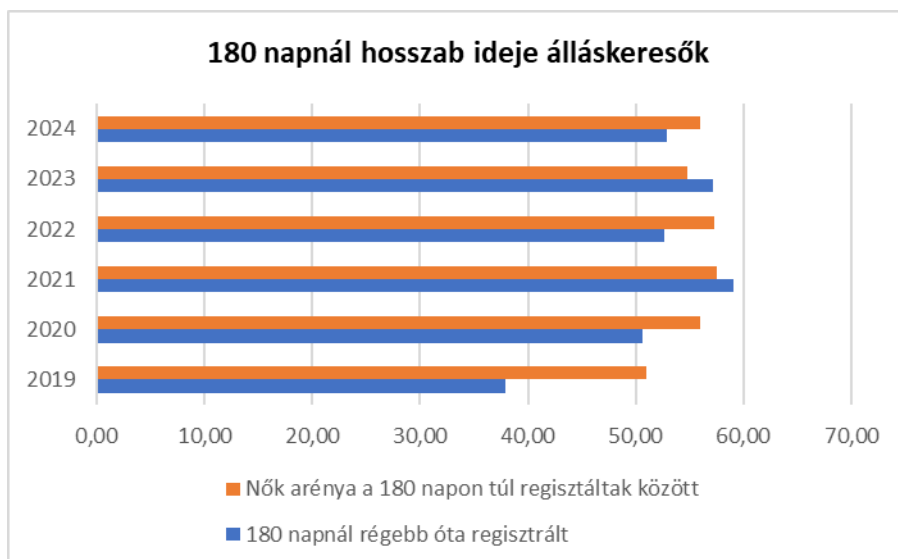
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2019	37,95	50,95
2020	50,67	56,04
2021	59,08	57,51
2022	52,63	57,35
2023	57,19	54,75
2024	52,93	56,01

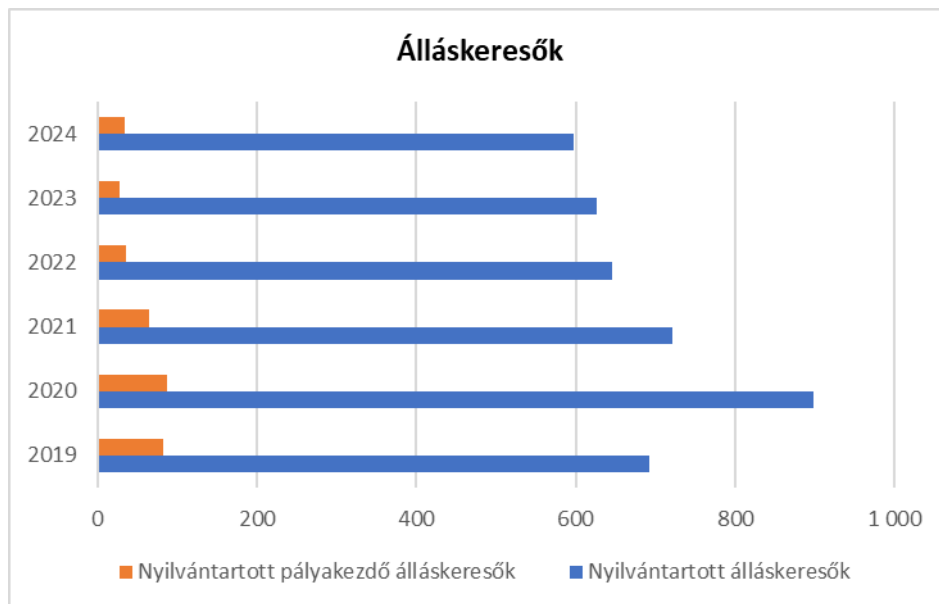
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma
(a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2019	693	83
2020	898	87
2021	721	64
2022	646	35
2023	626	28
2024	597	34

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

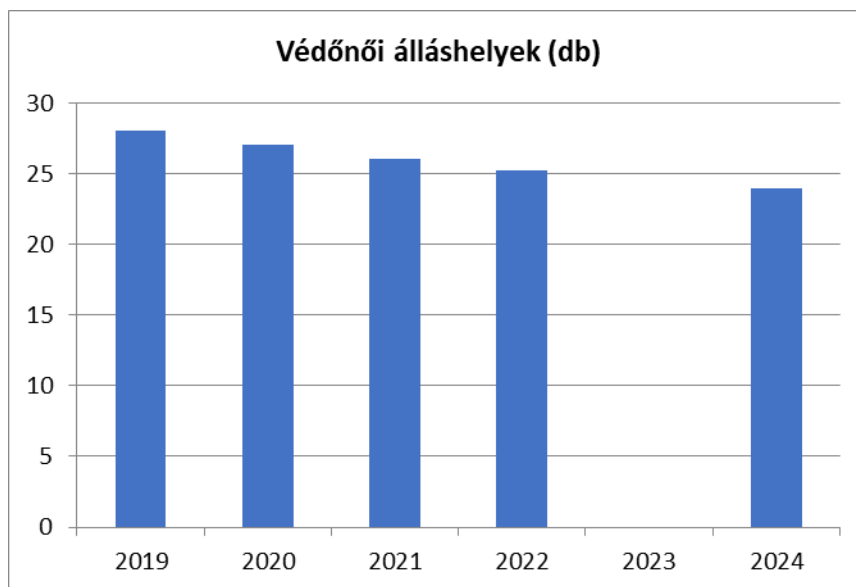
d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2019	28	n.a.	-
2020	27	n.a.	-
2021	26	n.a.	-
2022	25,19	n.a.	-
2023	n.a.	n.a.	-
2024	24	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.
2024	n.a.	n.a.

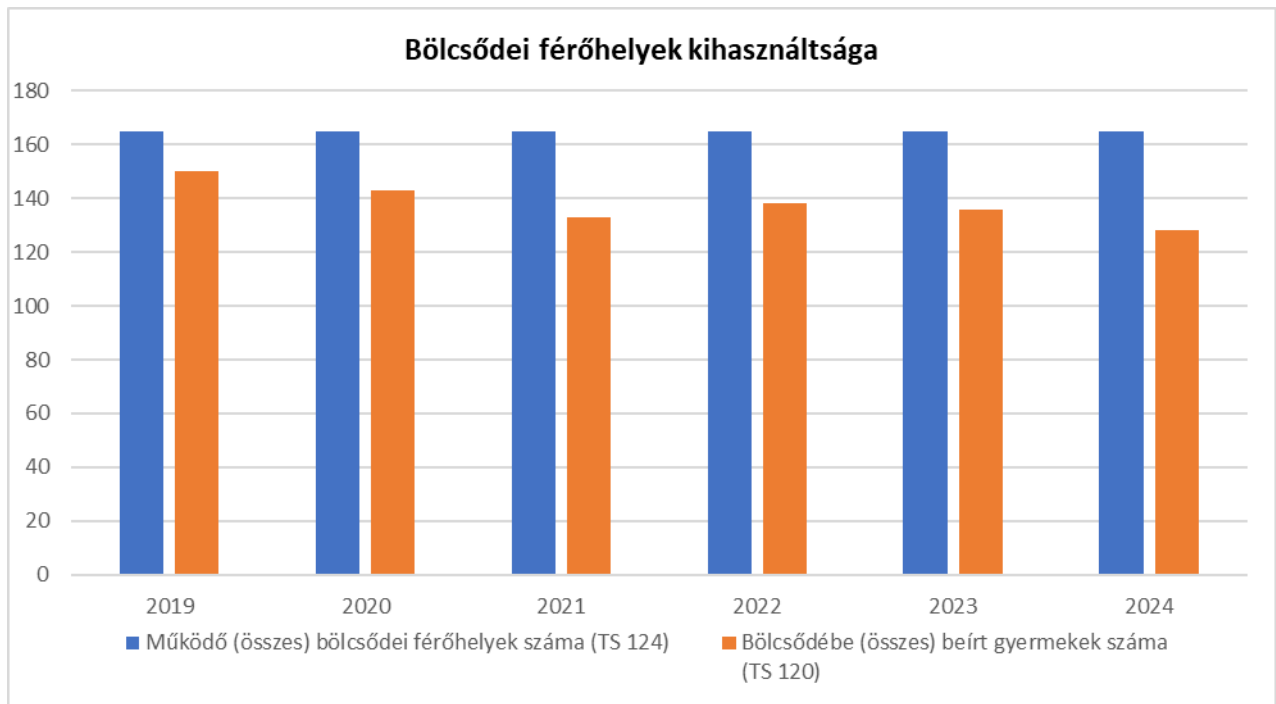
Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő

2019	0	0	62	62	14	13	165	150
2020	0	0	69	72	14	14	165	143
2021	0	0	57	58	14	13	165	133
2022	0	0	70	68	14	12	165	138
2023	8	5	75	75	14	12	165	136
2024	8	5	75	73	28	24	165	128

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Nincs tudomásunk ilyenről.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben a gyermekjóléti alapszolgáltatáson túlmenően Családok Átmeneti Otthona vehető igénybe településünkön. Szándékunkban áll kutatást végezni az Otthont igénybe vevők sorsáról (mennyi ideig tartózkodnak ott, kikerülésüket követően hova térnek vissza, stb.)

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Városunkban a nők közéleti tevékenysége demokratikus keretek között biztosított.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Településünkön nem lelhető fel olyan probléma, mely helyi szinten fokozottan érintené a nőnemű népet.

Miután településünkön a nők életére vonatkozó mutatók továbbra is az eredeti célkitűzések tarthatóságát jelzik, e téren nincs szükség változtatásra.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
GYES, GYED idejét követően a munkába való visszatérés nehezítettsége	Az otthon töltött időszak során folyamatos felkészülés a visszajövetelre, képzettség szinten tartása, javítása illetve a munka és család melletti életvitel kialakítása, ezt segítő intézmények kialakítása, fejlesztése
Gyermekét egyedül nevelő, vagy nagycsaládosok esetében a szegénység kockázata magasabb az átlagosnál	Szociális, gyermekjóléti ellátások, családsegítés, célzott támogatások

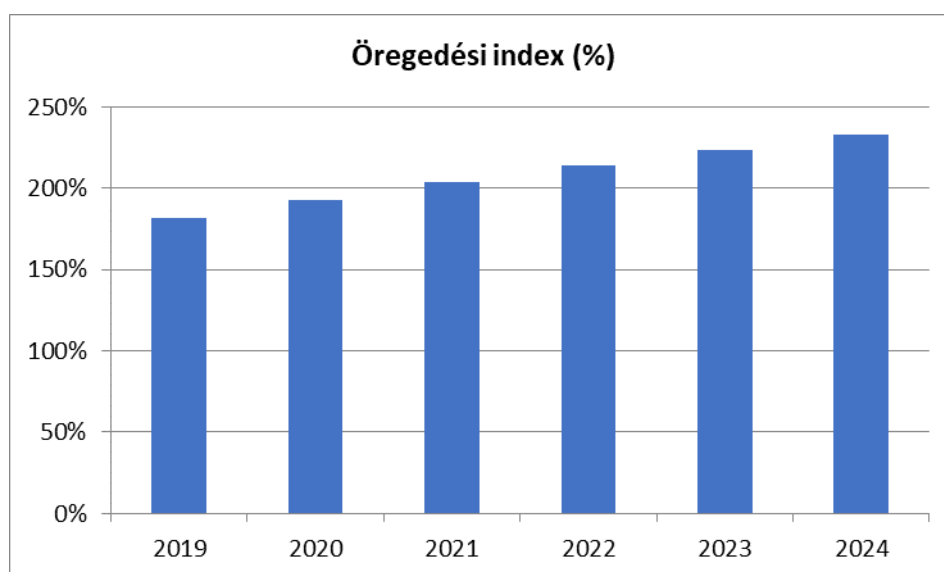
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Az öregedési index jelentős emelkedése egyértelműen jelzi az idős népesség arányának növekedését. A 65 év feletti lakosok száma meghaladja a gyermekkorú népesség létszámát, ami hosszú távon strukturális társadalmi változásokat vetít előre.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2019	7 359	4 054	181,52%
2020	7 534	3 911	192,64%
2021	7 666	3 756	204,10%
2022	7 700	3 602	213,77%
2023	7 784	3 477	223,87%
2024	7 765	3 328	233,32%

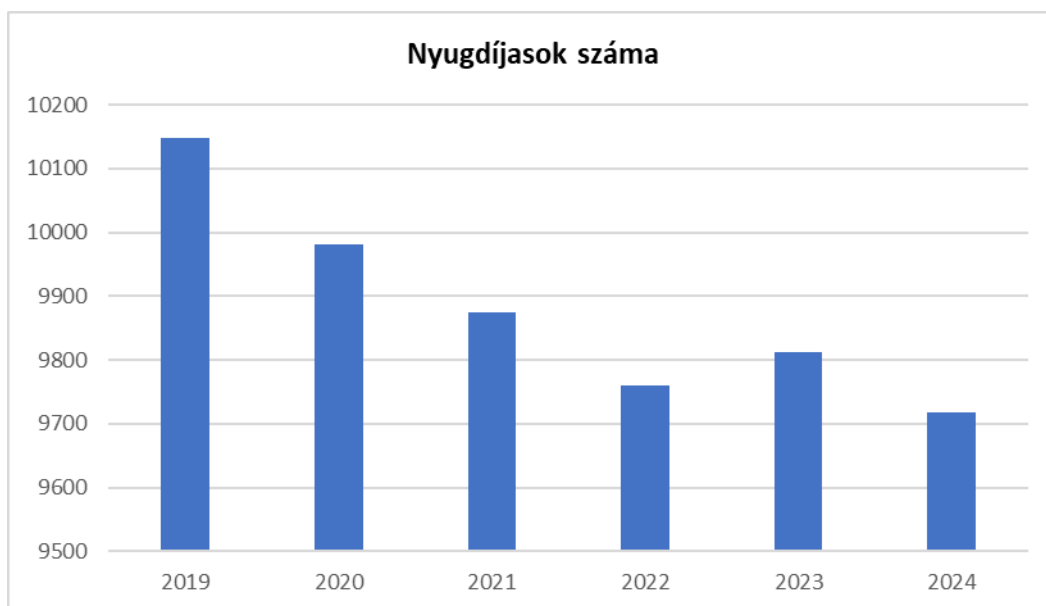
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

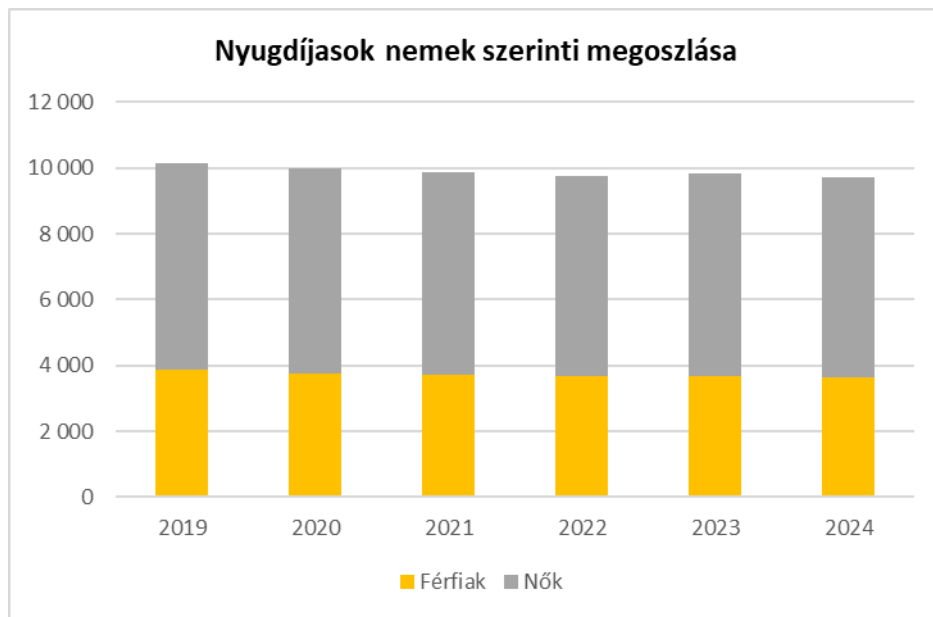

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2019	3 853	6 296	10149
2020	3 773	6 208	9981
2021	3 709	6 166	9875
2022	3 664	6 097	9761
2023	3 674	6 139	9813
2024	3 640	6 078	9718

Forrás: TeIR, KSH Tstar

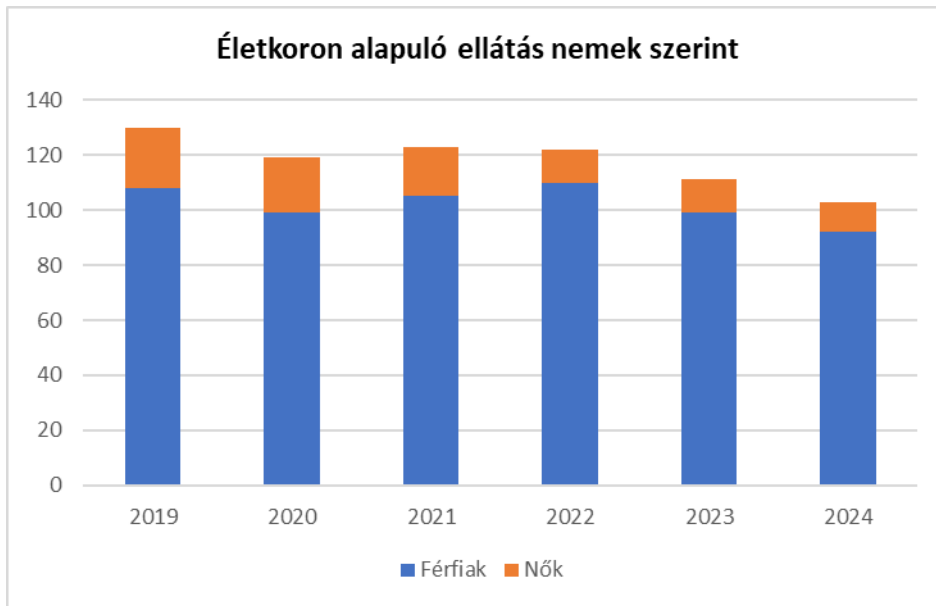

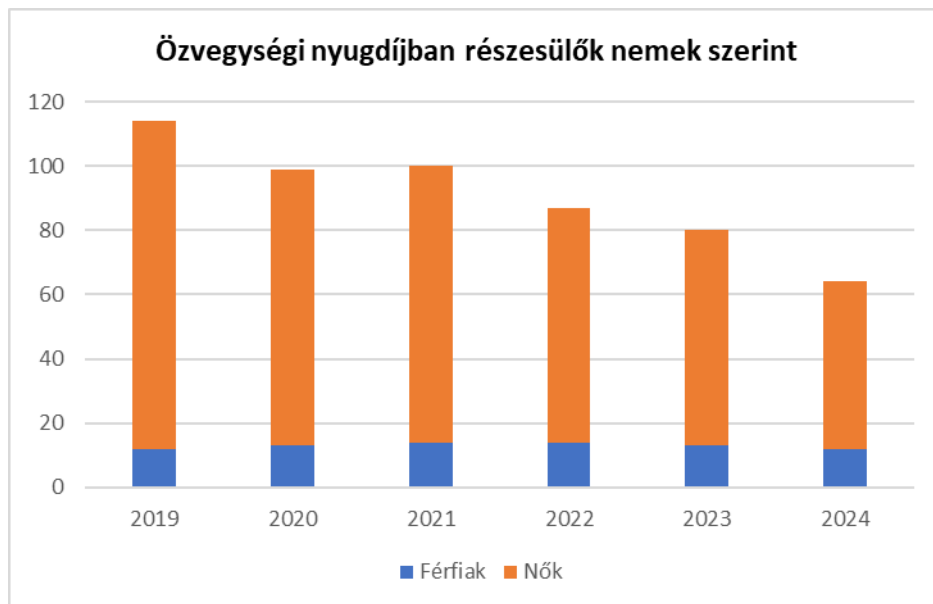

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2019	108	22	2 911	5 281	12	102	16
2020	99	20	2 889	5 256	13	86	18
2021	105	18	2 811	5 196	14	86	17
2022	110	12	2 800	5 170	14	73	17
2023	99	12	2 812	5 215	13	67	14
2024	92	11	2 793	5 192	12	52	15

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Fő összesen		693	898	721	646	626
41-45 év (TS 042)	Fő	76	113	97	88	79	79
	%	10,97%	12,58%	13,45%	13,62%	12,62%	13,23%
46-50 év (TS 043)	Fő	69	115	83	70	87	77
	%	9,96%	12,81%	11,51%	10,84%	13,90%	12,90%
51-55 év (TS 044)	Fő	76	84	66	61	68	70
	%	10,97%	9,35%	9,15%	9,44%	10,86%	11,73%
56-60 év (TS 045)	Fő	60	85	68	75	76	66
	%	8,66%	9,47%	9,43%	11,61%	12,14%	11,06%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	59	63	75	67	73	75
	%	8,51%	7,02%	10,40%	10,37%	11,66%	12,56%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időszak, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

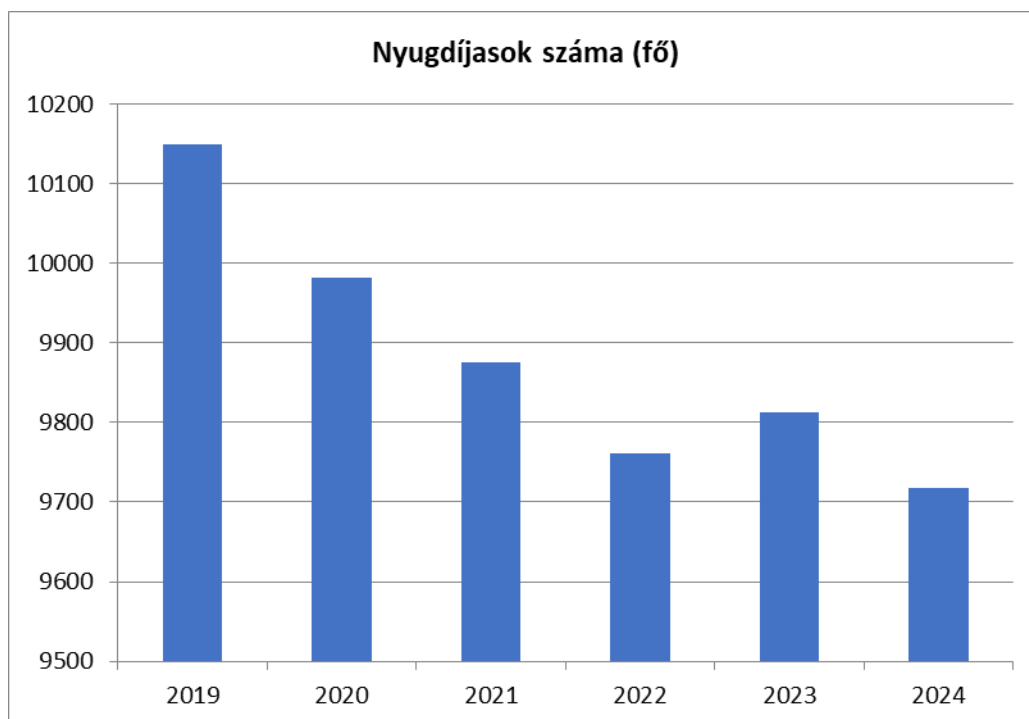
c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma <i>(Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)</i>			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2019	3853	6296	10149
2020	3773	6208	9981
2021	3709	6166	9875
2022	3664	6097	9761
2023	3674	6139	9813
2024	3640	6078	9718

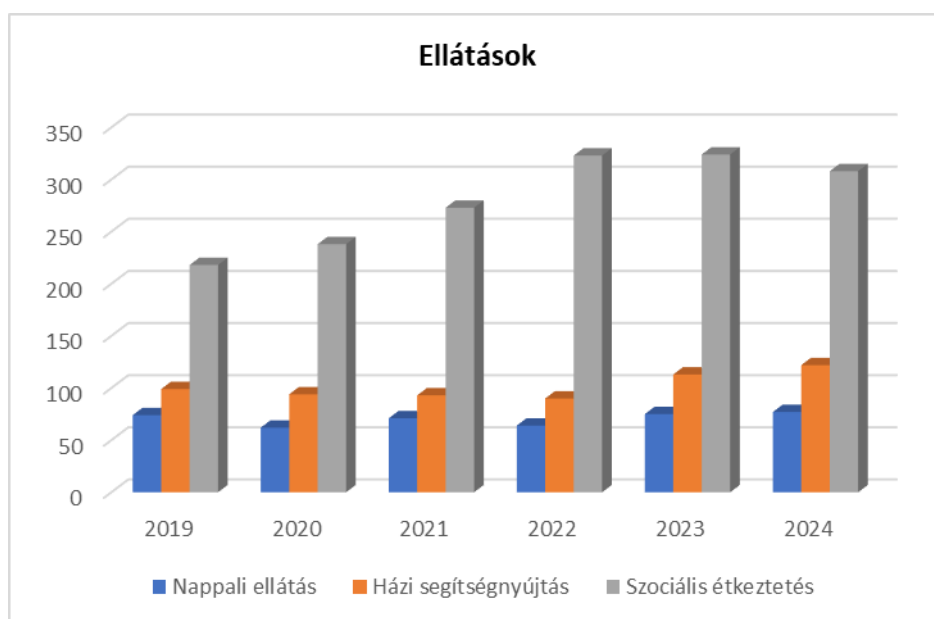
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2019	7 359	74	99	218
2020	7 534	62	94	238
2021	7 666	71	93	273
2022	7 700	64	90	323
2023	7 784	75	113	324
2024	7 765	77	122	308

Forrás: TelR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

c) idősök informatikai jártassága;

d) a generációk közötti programok.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Mivel településünk idősvédelmi intézményekkel megfelelően ellátott, ezért az Idősek Világnapjának megünneplésén túl a mindennapok során is lehetőség adódik a korosztály tagjai számára az időtöltésre, a velük egyidőséssel való kapcsolatok ápolására.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Tevékeny időskor lehetőségének hiánya	Időskorú önkéntesek foglalkoztatása a közintézményekben
Időskori jövedelmek alacsonyága	65 év felettiek foglalkoztatását elősegítő programok
Biztonságos időskor	minél magasabb szintű ellátást nyújtó idősvédelmi intézmény kialakítása
önálló életvezetés megtartása	szociális, közművelődési szolgáltatások bővítése

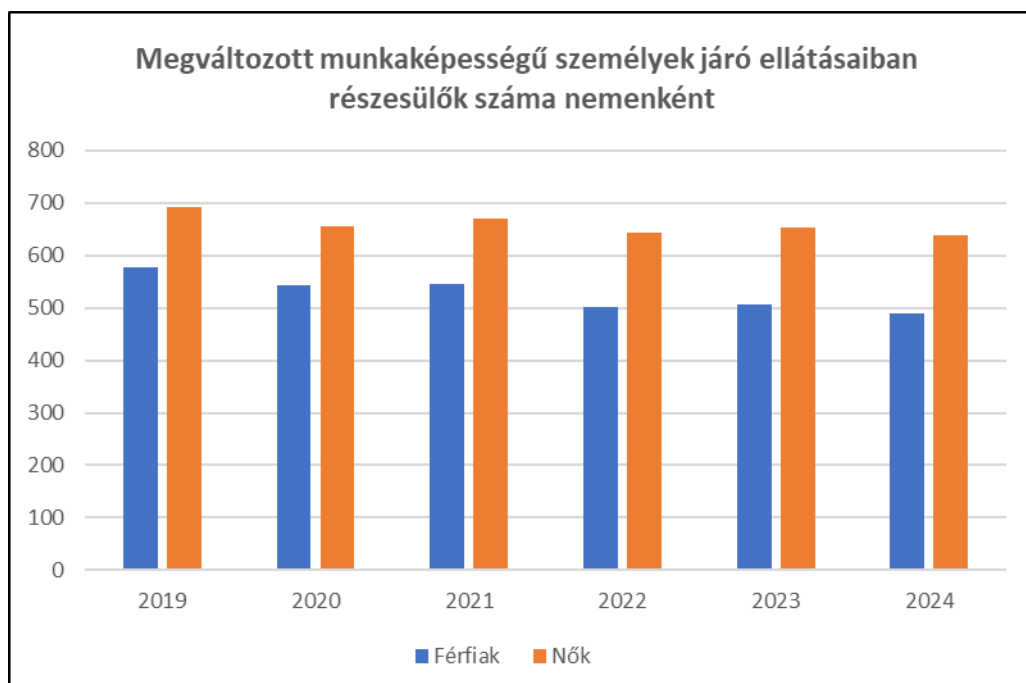
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

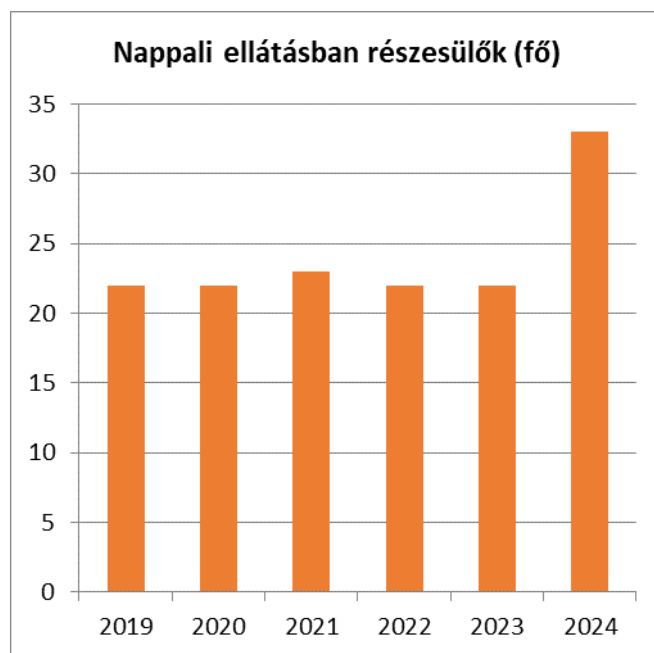
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2019	577	692	1269
2020	542	655	1197
2021	545	669	1214
2022	502	644	1146
2023	507	654	1161
2024	490	639	1129

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2019	22
2020	22
2021	23
2022	22
2023	22
2024	33

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;
- munkavállalást segítő lehetőségek;
- hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;
- önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;
- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;
- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;
- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;
- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;
- f) fogyatékkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékkal élő személyek nappali intézménye, stb.);
- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Autistákat fogadó intézményhálózat hiánya	Intézményrendszer kiépítése
Fogyatékkal élők nehezített társadalmi beilleszkedése	Önálló életvitelre elsajátítására szolgáló lakás kialakítása
Tömegközlekedési megállóhelyek akadálymentesítése nem 100%-os	Az érintett buszmegállók kiemelt szigeteinek akadálymentesítése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);
- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;
- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;
- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége
- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;
- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;
- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.
- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Szegregátum megléte Hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklése	szociális városrehabilitáció Szociális, gyermekjóléti ajánlások, képzési szolgáltatások igénybevétele
Gyermekek	Gyermekek taníttatásának magas költségei, hátrányos helyzetű gyermekek számának emelkedése Gyermekvédelmi rendszer nem ismerése, igénybevételeinek lehetőségei	Ösztöndíjrendszer kiépítése, védőnői ellátás fejlesztése, oktatási körülmények és ellátások fejlesztése Szülők folyamatos tájékoztatása
Idősek	Tevékeny, biztonságos időskor igénye önálló életvezetés megtartása	Tevékeny idősek, mint önkéntesek, 65 év felettiek visszatérése a munkaerőpiacra szociális, közművelődési szolgáltatások bővítése
Nők	Gyermekellátások lejártát követően a munkába való visszatérés nehezítettsége, munkaerőpiaci jelenlét nehezítettsége, női szerepek és a munkavállalói szerep összehangolásának nehezítettsége Gyermekét egyedül nevelő, vagy nagycsaládosok esetében a szegénység kockázata magasabb az	Képzés és életvezetési tanácsadás, intézményrendszer fejlesztése a munkába visszatérő nők részére Szociális, gyermekjóléti ellátások, családsegítés, célzott támogatások

	átlagosnál	
Fogyatékkal élők	Fogyatékkal élők teljes jogú társadalmi tagsága nehezített Közlekedési feltételek minimális hiányossága	Autizmussal élők részére intézmény létrehozása, önálló életvitelre szolgáló lakás kialakítása, foglalkoztatási helyzet javítása Járdák minőségének lehetőség szerinti folyamatos ellenőrzése

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Szociális városrehabilitációs pályázaton való részvétel, foglalkoztatási helyzetük javítása Szociális, gyermekjóléti ajánlások, képzési szolgáltatások igénybevétele	Pályázati programban megjelölt szereplők Szekszárdi Járási Munkaügyi Központ Családsegítő Szolgálat, Önkormányzat
Gyermekek	Ösztöndíjrendszer kiépítése, védőnői ellátás fejlesztése Szülők folyamatos tájékoztatása	önkormányzat illetékes bizottságai Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat Helyi önkormányzat szociális ügyintéző
Idősek	Tevékeny idősek, mint önkéntesek, 65 év felettiak visszatérése a munkaerőpiacra, apartmanos elhelyezést biztosító tartós bentlakásos intézmény kialakítása szociális, közművelődési szolgáltatások bővítése	65 év felettiak foglalkoztatási programjait szervező intézmények, önkénteseket fogadó intézmények és egyéb szervezetek Önkormányzat-IKSZT, Nemzetiségi Önkormányzat, Családsegítő Központ, Nyugdíjas klub
Nők	Felkészítés a munkába való visszatérést követő időkre, foglalkoztatási helyzet javítása Szociális, gyermekjóléti ellátások, családsegítés, célzott támogatások	Civil szervezetek, munkaügyi szervek, munkáltatói szervezetek Családsegítő Központ Helyi önkormányzat szociális ügyintéző
Fogyatékkal élők	Autizmussal élők részére intézmény létrehozása, önálló életvitelre szolgáló lakás kialakítása, foglalkoztatási helyzet javítása Járdák minőségének lehetőség szerinti folyamatos ellenőrzése	Érdekvédelmi szervezetek Helyi Önkormányzat

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák kötelezettségeiket a többségi társadalom tagjaihoz hasonlóan teljesítik, jogukat pedig velük azonos módon gyakorolják.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők az oktatás révén kiemelkedjenek jelenlegi helyzetükből.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek oktatását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek szükségleteinek kielégítésére.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az oktatáshoz való hozzáférés hangsúlyozását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők teljes jogú társadalmi tagságára.

Az önkormányzat legfontosabb célja a településen élő állampolgárok jólétének biztosítása, életminőségének folyamatos javítása, olyan támogatói környezet működtetésével, amely

- erősíti a közösséghez és a lakóhelyhez kötődést, a lokálpatriotizmus, a társadalmi szolidaritást,
- kiemelt figyelmet, ha kell pozitív diszkriminációt alkalmaz a veszélyeztetett célcsoportok számára,
- tudatos és partnerségen alapuló intézkedései hatására a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózási esélyei, életminőségük és életük önálló irányításának lehetősége javul.

Az intézkedési területek részletes kifejtése:

Intézkedés címe:	I/1.Közfoglalkoztatásba való bekerülés javítása a finanszírozási lehetőségek javítása révén
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Közfoglalkoztatásban való részvétel nehezítettsége
Célok – Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Közfoglalkoztatottak számának, napi munkaidejének, bérének növelése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Több munkanélküli, napi nyolc órában történő foglalkoztatása
Résztevők és felelős	Közfoglalkoztatással kapcsolatos aktorok
Partnerek	Munkaügyi szervezet
Határidő(k) pontokba szedve	2028. július 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Közfoglalkoztatottak száma
Kockázatok és csökkentésük	Munkaerő minőségében rejlő kockázat, pályázati rendszerben rejlő kockázat

eszközei	
Szükséges erőforrások	Humán és pénzügyi források

Intézkedés címe:	I/2. Szociális bérlakás építési program
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Szociális bérlakások számának alacsony volta, állaguk javítása
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Mélyszegénységben élők lakhatási helyzetének javítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Szociális bérlakások építése
Résztevők és felelős	Építéssel, műszaki tevékenységgel kapcsolatos területek felelősei
Partnerek	Építőipari aktorok, felelős szociális lakásbérlők
Határidő(k) pontokba szedve	2028. július 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Szociális bérlakások száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Építőiparban felmerülő kockázatok, magas tőkeigény, pályázati források alkalmazásából fakadó kockázatok
Szükséges erőforrások	Humán és pénzügyi erőforrások

Intézkedés címe:	I/3. Szegregátum helyzetének javítása, leromlott városi területek rehabilitációja
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Szegregátum megléte

Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Legalább egy jelenleg szegregátumban lakó család integrált lakókörnyezetbe költözésének támogatása. Rövid távú cél: TOP_PLUSZ pályázat keretében integrált lakókörnyezetben elhelyezkedő épület felújítása és egy család épületbe történő költözésének támogatása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Szociális városrehabilitáció elvégzése, szegregátumból kiköltöztetés: 1. Szegregátumon kívüli épület felújításának megtervezése 2. Az épület felújítása 3. A család felkészítése a költözésre, érzékenyítése az új fogadó közeg vonatkozásában 4. Fogadó közeg érzékenyítése 5. Költözés 6. Fenntartási időszakban nyomonkövetés
Részvevők és felelős	Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Partnerek	Szekszárd Megyei Jogú Város Humánszolgáltató Központja, Szekszárdi Vagyonkezelő Kft.
Határidő(k) pontokba szedve	2028. július 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid- és középtávú cél: egy család kiköltözése a szegregátumból. Hosszú távú cél: szegregátum felszámolása.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Szegregátumban élők szocializációja, a tervezett intézkedés költségigénye. Kockázatok csökkentésének eszközei: projekt átgondolt tervezése, pályázati forrás felhasználása.
Szükséges erőforrások	Humán és pénzügyi erőforrások

Intézkedés címe:	I/4. Mélyszegénységben élők foglalkoztatási helyzetének javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Mélyszegénységben élők munkaerőpiacon való megjelenésének nehezítettsége
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Mélyszegénységben élők foglalkoztatásának javítása

Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Mélyszegénységben élők munkaerőpiacra való bejuttatása
Résztevők és felelős	Mélyszegénységben élőket és munkanélkülieket támogató szervezetek
Partnerek	Munkaügyi szervek
Határidő(k) pontokba szedve	2028. július 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mélyszegénységben élők foglalkoztatását jelölő indikátorok
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Munkaerővé szocializálás kockázatai, mélyszegénységben élők szociális jellemzőiből eredő kockázatok.
Szükséges erőforrások	Humán és pénzügyi erőforrások
Intézkedés címe:	I/5.Társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi programok
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Mélyszegénységben élők más társadalmi státuszúakkal való együttműködésének akadályozottsága
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Mélyszegénységben élők együttműködési készségének javítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Mélyszegénységben élők beilleszkedésének támogatása
Résztevők és felelős	Mélyszegénységben élőkkel foglalkozó szakemberek
Partnerek	Közösségi intézmények
Határidő(k) pontokba szedve	2028. július 31.

Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mélyszegénységben élők felzárkózását segítő indikátorok
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Szubkultúrák találkozásában rejlő kockázatok
Szükséges erőforrások	Humán és pénzügyi erőforrások

Intézkedés címe:	I/6.Mélyszegénységben élőkre koncentráló intézményrendszer fizikai környezetének javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A Családok Átmeneti Otthonának lakói a mélyszegénységben élők közül kerülnek ki
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A mélyszegénység kezelésére hivatott intézmények fizikai környezetének folyamatos felújítása, karbantartása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Mélyszegénységben élők lakhatási körülményeinek javítása
Résztevők és felelős	Műszaki, építésügyi szakemberek
Partnerek	Építési szakemberek, pályázati partnerek
Határidő(k) pontokba szedve	2028. július 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mélyszegénységben élők lakhatási helyzetét jelző indikátorok
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Mélyszegénységben élők szocializációjából, intézményi létből fakadó kockázatok

Szükséges erőforrások	Humán és pénzügyi erőforrások
-----------------------	-------------------------------

Intézkedés címe:	I/7. Roma/cigány emberek integrációjának támogatása, roma/cigány integrációs programok indítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A roma/cigány emberek integrációját támogató komplex, oktatási, lakhatási és egészségügyi-szociális elemeket is tartalmazó programok indítására merült fel igény.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A programok indítása révén az integráció támogatása. A roma/cigány integrációs törekvések hatékonyságának növelése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Közösségfejlesztést elősegítő programok (beleértve hitéleti vonatkozású programok), munkaerő piaci beilleszkedést segítő programok megvalósítása, önálló jövedelemszerzésre való képesség kialakítása, fejlesztése. A gyermekek iskolai felzárkózását segítő kiegészítő oktatási és készségfejlesztési programok megvalósítása - iskolai felzárkóztatás. Egészségügyi programok szervezése, beleértve prevenció, mentálhigiénés programokat. A bűnmegelőzés és közbiztonság erősítésével kapcsolatos képzési, szemléletformáló programok megvalósítása, együttműködve a rendőrséggel.
Résztevők és felelős	Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Partnerek	Szent Erzsébet Caritas Alapítvány, Szekszárd Megyei Jogú Város Humánszolgáltató Központja, projekt támogató csoportjának, munkacsoportjának tagjai
Határidő(k) pontokba szedve	2028. július 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Szakmai eredmény: Társadalmi kohézió erősödése, a diszkrimináció csökkenése, valamint egy befogadóbb, esélyteremtő helyi társadalmi környezet kialakulása. Dokumentáltsága, forrása: pályázatban vállalt indikátorok
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Mélyszegénységben élők szociális jellemzőiből eredő kockázatok. Csökkentés eszközei: átgondolt szakmai program, hasonló programok megvalósításában tapasztalatokkal rendelkező szervezetek bevonása.
Szükséges erőforrások	Humán és pénzügyi erőforrások, pályázati források

Intézkedés címe:	I/8. Egészségmegőrzés, egészséges életmódra ösztönzés (Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenciós programok szervezése)
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Mélyszegénységben élők rossz egészségi állapota.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Egészségromlás megállítása, az egészségi állapot javítása, egészségmegőrzés.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Tematizált egészségfejlesztő és egészségtudatosságot erősítő képzési programok megvalósítása, egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása, közösség és egészségfejlesztést célzó sport és testmozgás programok megvalósítása, egészséggel kapcsolatos helyes információk átadása, kihelyezett szűrővizsgálatok szervezése, egészségmegőrző programok lebonyolítása.
Résztevők és felelős	Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Partnerek	Tolna Vármegyei Balassa János Kórház, Egészségfejlesztési Iroda
Határidő(k) pontokba szedve	2028. július 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Szakmai eredmény: Egészséges életmódra nevelés biztosítása, a betegek számának csökkenése Dokumentáltsága, forrása: pályázatban vállalt indikátorok, pályázati forrás
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Mélyszegénységben élők szociális jellemzőiből eredő kockázatok.
Szükséges erőforrások	Humán és pénzügyi erőforrások

Intézkedés címe:	I/9. Gyermejköltségi szolgáltatások minél szélesebb körben történő biztosítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az anyagi, az életviteli és gyermeknevelés i nehézségek további nehézség megjelenéséhez vezetnek. Folyamatosan nő a mentális vagy pszichiátriai problémákkal küzdő gyermekek és felnőttek száma is. Egyre több gyermeket érint a falcolás, gyarapszik a szuicid gondolatokkal küzdő fiatalok száma. Folyamatosan nő a tanulási nehézségekkel, viselkedési problémákkal küzdő gyermekek száma is, ami nagy kihívást jelent mind a

	családok, mind a szakemberek számára.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás Csoportos foglalkozások gyermekek, szülők, jelzőrendszeri tagok számára, programok megvalósításához, bővítéséhez, kiterjesztéséhez és népszerűsítéséhez humánerőforrás, tárgyi eszközök és pályázati források biztosítása. Szülők számára szervezett prevenciós programok megvalósítása különböző tématerületeken. Szociális kompetenciák, kommunikációs készségek fejlesztésére irányuló programok, tevékenységek szervezése gyermekek és családjaik számára.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Közösségfejlesztő programok szervezése, csoportos készségfejlesztés (pl.: gyermekek és családtagjaik részére szociális, kommunikációs, döntéshozatali, konfliktuskezelési készségfejlesztés. Gyermekek (szünidei) szabadidős programjainak szervezése kulturális intézmények, szervezetek bevonásával. Szülők számára szülőket felkészítő programok szervezése prevenciós jelleggel (megelőző, szemléletformáló tevékenység): „Hogyan legyek jó, jobb szülő”, gyermek nevelési készséget fejlesztő csoportok, szülőkkel kapcsolatos problémákat feldolgozó csoportok. Felkészítés a szülőségre, a gyermekek életkori változásainak megértésére.
Résztevők és felelős	Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Partnerek	Szekszárd Megyei Jogú Város Humánszolgáltató Központja
Határidő(k) pontokba szedve	2028. július 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Szakmai eredmény: Programok száma, a programokkal elért hátrányos helyzetű személyek száma Dokumentáltsága, forrása: pályázatban vállalt indikátorok
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Jelentős számú különböző tematikájú programot kell megvalósítani. Csökkentés eszközei: átgondolt szakmai program, hasonló programok megvalósításában tapasztalatokkal rendelkező szervezet bevonása.
Szükséges erőforrások	Humán és pénzügyi erőforrások, pályázati források

Intézkedés címe:	II/1.„Tanulj, hogy boldogulj!” ösztöndíj program fenntartása, lehetőség szerint újabb ösztöndíj(ak) létrehozása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Oktatásban való részvétel magas költségei
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Tehetséges gyermekek anyagi okokból ne hulljanak ki az oktatási rendszerből
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Oktatáshoz való hozzáférés költségeinek fedezése
Résztevők és felelős	Oktatással foglalkozó aktorok
Partnerek	Oktatási intézmények, illetve tanulók
Határidő(k) pontokba szedve	2028. július 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Oktatási rendszerből való kiesés okainak mutatói
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi források megteremtésének kockázata
Szükséges erőforrások	Pénzügyi erőforrások
Intézkedés címe:	II/2.Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése, csecsemőkori ingyenes ultrahang szűrés szolgáltatás fenntartása, ajánlott védőoltások támogatásának megvizsgálása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Hátrányos helyzetű gyermekek számának emelkedése
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Hátrányok csökkentése

Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Kedvezőbb körülmények megteremtése a háziorvosi, védőnői munkához
Résztevők és felelős	Szülők, gyermekek, egészségügyi aktorok
Partnerek	Szülők, oktatási intézmények, gyermekjóléti és egészségügyi intézmények
Határidő(k) pontokba szedve	2028. július 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Gyermekek egészségügyi helyzetét mutató indikátorok javulása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pályázati források megteremtésének kockázatai
Szükséges erőforrások	Pénzügyi erőforrások

Intézkedés címe:	II/3. Köznevelési intézmények és sportlétesítmények korszerűsítése, fejlesztése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Gyermekek esélyegyenlőségének minél kedvezőbb oktatási körülmények útján való javítása
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Oktatás helyzetének javítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Oktatás körülményeinek javítása
Résztevők és felelős	Oktatási és sportaktorok
Partnerek	Szülők és gyermekek
Határidő(k) pontokba szedve	2028. július 31.

Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Hátrányos helyzetű gyermekek oktatási intézményeken belüli helyzetének javítása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Hátrányos helyzetű gyermekek szocializációjából eredő kockázatok, oktatás során fellépő kockázatok
Szükséges erőforrások	Humán és pénzügyi erőforrások

Intézkedés címe:	II/4. Óvodai, iskolai szociális segítő tevékenység kötelező feladatokon túli fejlesztése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Esélyegyenlőség oktatási eszközeinek javítása
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Oktatási intézmények szociális felzárkóztató szerepének javítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Oktatási intézmények szociális hátránycsökkentő szerepének javítása
Résztevők és felelős	Gyermekvédelmi szakemberek és pedagógusok
Partnerek	Szülők és tanulók
Határidő(k) pontokba szedve	2028. július 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Intézményen belül szociális munka eredményét mérő indikátorok
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Iskolai szocializáció kockázatai

Szükséges erőforrások	Humán és pénzügyi erőforrások
Intézkedés címe:	II/5. Tehetségbarát önkormányzat
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Tehetséggondozás előtérbe kerülése
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Intézmények tehetséggondozó szerepének erősítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Tehetséggondozás révén történő hátránycsökkentés
Résztevők és felelős	Tehetséggondozás szakemberei, intézményei
Partnerek	Szülők, gyermekek, pedagógusok, szociális szakemberek
Határidő(k) pontokba szedve	2028. július 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Tehetséggondozást mutató indikátorok
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Tehetséggondozó tevékenység során felmerülő kockázatok, pénzügyi források megteremtésének kockázatai
Szükséges erőforrások	Humán és pénzügyi források

Intézkedés címe:	II/6. Gyermekebarát település
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A gyermeki szükségletek teljes skáláját felölelő törekvés
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú	Fizikai létfenntartási szükségletektől kezdve a teljes jogú társadalmi tagságra történő szocializációig koncentrál a gyermekekre

időegységekre bontásban	
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Gyermeki szükségletek teljes körét kielégítő tevékenységek
Résztevők és felelős	Gyermekjóléti és gyermekvédelmi szakemberek, pedagógusok
Partnerek	Szülők, gyermekek
Határidő(k) pontokba szedve	2028. július 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Gyermeki életminőséget mérő mutatók
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pályázati források megteremtése során felmerülő kockázatok, az intézményrendszer kialakításában, fenntartásában rejlő kockázatok
Szükséges erőforrások	Humán és pénzügyi erőforrások.

Intézkedés címe:	II/7. Bűnmegelőzési programsorozat
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A gyermekek potenciális áldozatok ill. elkövetők is lehetnek a bűncselekmények során
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Áldozattá ill. bűnelkövetővé válás megakadályozása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Nyári napközi, kortárs-segítők képzése, csoportfoglalkozások, utánkövetés
Résztevők és felelős	Bűnmegelőzési szervek, gyermekvédelmi szakemberek, pedagógusok
Partnerek	Szülők és gyermekek.

Határidő(k) pontokba szedve	2028. július 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Gyermeki életminőséget mérő mutatók
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Bűnmegelőzési programok során felmerülő kockázatok, pénzügyi fedezet megteremtésének eszközei
Szükséges erőforrások	Humán és pénzügyi források

Intézkedés címe:	II/8. Egészségmegőrzés, egészséges életmódra ösztönzés (Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenciók szervezése)
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A gyermekek egészségtudatának kialakítása és fenntartása segítséget igényel.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Már a korai gyermekkortól kezdődően hangsúlyozni kell a prevenciót.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Tematizált egészségfejlesztő és egészségtudatosítást erősítő képzési programok megvalósítása, egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása, közösség és egészségfejlesztést célzó sport és testmozgás programok megvalósítása, egészséggel kapcsolatos helyes információk átadása, szűrővizsgálatok szervezése, egészségmegőrző programok lebonyolítása.
Résztevők és felelős	Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Partnerek	Tolna Vármegyei Balassa János Kórház, Egészségfejlesztési Iroda
Határidő(k) pontokba szedve	2028. július 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Szakmai eredmény: Egészséges életmódra nevelés biztosítása, a betegek számának csökkenése Dokumentáltsága, forrása: pályázatban vállalt indikátorok, pályázati forrás

Kockázatok és csökkentésük eszközei	A fiatalok számára fontossá váljon a prevenció. Nagyon jól kell tudni megszólítani őket.
Szükséges erőforrások	Humán és pénzügyi erőforrások

Intézkedés címe:	II/9. Gyermekjóléti szolgáltatások minél szélesebb körben történő biztosítása, nyári táborok támogatása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Gyermekek (szünidei) szabadidős programjainak szervezésére egyre nagyobb az igény.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás A nyári gyermekfelügyelet megszervezése, gyermekek számára színes, tartalmas programok biztosítása. Szekszárdon megvalósuló, szekszárdi gyermekek nyári táboroztatásának és programjainak támogatása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Gyermekek (szünidei) szabadidős programjainak szervezése kulturális intézmények, szervezetek bevonásával, nyári táborok szervezése.
Résztevők és felelős	Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Partnerek	Szekszárd Megyei Jogú Város Humánszolgáltató Központja
Határidő(k) pontokba szedve	2028. július 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Szakmai eredmény: Programok száma, a programokkal elért hátrányos helyzetű gyermekek száma Dokumentáltsága, forrása: pályázatban vállalt indikátorok
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Jelentős számú különböző tematikájú programot kell megvalósítani. Csökkentés eszközei: átgondolt szakmai program, hasonló programok megvalósításában tapasztalatokkal rendelkező szervezet bevonása.
Szükséges erőforrások	Humán és pénzügyi erőforrások, pályázati források

Intézkedés címe:	III/1.Gyermekellátásokat követően a munka világába történő visszailleszkedés megkönnyítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Gyermekellátásokat követően a munka világába történő visszailleszkedés nehezítettsége
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Gyermekellátások lejártát követően az igénybe vevők minél hamarabb térjenek vissza a munka világába
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Felkészülés a munka világába való visszatérésre, képzettség szinten tartása, korszerűsítése
Résztevők és felelős	Munkaügyi szervek
Partnerek	Munkaadók, munka világába visszatérő nők
Határidő(k) pontokba szedve	2028. július 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Nőknek a GYES, GYED, GYET igénybevétele követő munkába állását mérő indikátorok
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Munka világtól való távolmaradás általános kockázatai
Szükséges erőforrások	Humán és pénzügyi erőforrások

Intézkedés címe:	III/2.Családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nők munkaerőpiaci helyzetének javíthatósága
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Nők munkaerőpiaci helyzetének javítása

Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Munkába állást segítő intézmények fejlesztése
Résztevők és felelős	Közszolgáltatásokat fejlesztők, munka világának szereplői
Partnerek	Munkavállaló nők, munkaadók, közszolgáltatók
Határidő(k) pontokba szedve	2028. július 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Nők munkaerőpiaci helyzetét jelölő indikátorok
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nők munkába állását általánosan nehezítő kockázatok, pénzügyi források megteremtésének kockázatai
Szükséges erőforrások	Humán és pénzügyi erőforrások

Intézkedés címe:	III/3.Nők foglalkoztatási helyzetének javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nők foglalkoztatási pozíciója sérülékenyebb, mint a férfiaké.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Nők foglalkoztatási helyzetének javítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Nők foglalkoztatási helyzetének javítására irányuló képzés, munkahelyteremtés.
Résztevők és felelős	Munka világának szereplői
Partnerek	Potenciális munkavállalók, munkaügyi szervek
Határidő(k) pontokba szedve	2028. július 31.

Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Nők foglalkoztatási helyzetét mutató indikátorok
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nők általános munkaerőpiaci kockázatai, pénzügyi fedezet megteremtésének kockázatai
Szükséges erőforrások	Humán és pénzügyi erőforrások

Intézkedés címe:	III/4.Nők számára a munka és magánélet összehangolását támogató kezdeményezések
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nők családon belüli helyzete a munka világához való nehezebb adaptálódást eredményez
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Képzések, csoportfoglalkozások, tájékoztatás révén történő segítségnyújtás a munka és magánélet összehangolására
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Tájékoztatás, érzékenyítés, információszolgáltatás
Részvevők és felelős	Munkavállaló nők, mentálhigiénés szolgáltatók, szociális és munkaügyi szakemberek
Partnerek	Munkavállaló nők, mentálhigiénés szolgáltatásokkal foglalkozók aktorok
Határidő(k) pontokba szedve	2028. július 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Nők munkaerőpiaci jelenlétét, illetve mentális egészségét leíró indikátorok
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nők általános munkaerőpiaci jelenlétét kísérő kockázatok, információ torzulásából adódó kockázatok, pénzügyi háttér megteremtésében rejlő kockázatok

Szükséges erőforrások	Humán és pénzügyi erőforrások
-----------------------	-------------------------------

Intézkedés címe:	III/5. Egészségmegőrzés, egészséges életmódra ösztönzés (Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenciók szervezése)
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Egészséges életmód és felvilágosító, prevenciók és szűrő programok mindenki számára elérhetőek legyenek.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A nők általános egészségi állapota javuljon. Az anyák egészségtudatos magatartását, mentális egészségfejlesztését támogató közösségi tevékenységek és kommunikációs kampányok megvalósítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Tematizált egészségfejlesztő és egészségtudatosságot erősítő képzési programok megvalósítása, egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása, közösség és egészségfejlesztést célzó sport és testmozgás programok megvalósítása, egészséggel kapcsolatos helyes információk átadása, szűrővizsgálatok szervezése, egészségmegőrző programok lebonyolítása.
Résztevők és felelős	Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Partnerek	Tolna Vármegyei Balassa János Kórház, Egészségfejlesztési Iroda
Határidő(k) pontokba szedve	2028. július 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Szakmai eredmény: Egészséges életmódra nevelés biztosítása, a betegek számának csökkenése Dokumentáltsága, forrása: pályázatban vállalt indikátorok, pályázati forrás
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A rohanó életmód miatt nem veszik komolyan a nők az egészségmegőrzést. A csökkentés eszköze: a folyamatos figyelemfelhívás a prevencióra, az egészségmegőrzésre.
Szükséges erőforrások	Humán és pénzügyi erőforrások

Intézkedés címe:	IV/1.Tevékeny idősek, mint önkéntesek, 65 év feletti munkaeerőpiacra való visszatérésének támogatása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Tevékeny időskor lehetőségének hiánya.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Tevékeny időskor biztosítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Önkéntesek toborzása, a fogadó intézmények feltérképezése, felkészítése, munkaeerőpiaci programokban való részvétel
Résztevők és felelős	Munkáltatók, civil szervezetek, önkéntesség potenciális helyszínei
Partnerek	Idősek, azok családjai, munkaügyi és civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	2028. július 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Időskorú önkéntesek ill. munkavállalók száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Időskori egészségi állapotból fakadó kockázatok, a programok finanszírozásának kockázatai
Szükséges erőforrások	Humán és pénzügyi erőforrások

Intézkedés címe:	IV/2.Apartmanokban történő elhelyezést biztosító tartós bentlakásos idősvédelmi intézmény kialakítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Minél önállóbb és biztonságosabb életvitelt lehetővé tevő idősvédelmi intézmény létrehozása
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Minél magasabb szintű lakhatási feltételek és biztonság biztosítása

Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Intézmény létrehozása
Résztevők és felelős	Fenntartó valamint az építést, műszaki létrehozást megvalósító szervezet
Partnerek	Engedélyező hatóság, potenciális lakók
Határidő(k) pontokba szedve	2028. július 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Idősvédelmi intézményeken belüli ellátások mutatói
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi források megteremtésének nehézségei
Szükséges erőforrások	Humán és pénzügyi erőforrások
Intézkedés címe:	IV/3.Idősbarát önkormányzat
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nagy feladatok kínálkoznak az idősök érdekvédelme, egészségmegőrzése, szociális kapcsolatainak fenntartása terén
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Érdekvédelmi szervezetek erősítése, fizikai és mentális egészség megőrzését támogató programok, társas kapcsolatok fenntartását ill. kialakítását elősegítő programok
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Idősök egészségét felmérő, támogató rendezvények, előadások szervezése, a korosztály részére társas programok szervezése
Résztevők és felelős	Idősök, ismeretterjesztéssel, programszervezéssel foglalkozók
Partnerek	Érdekvédelmi szervezetek, egészségvédelemmel foglalkozó szervek és szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	2028. július 31.

Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Idősek egészségi mutatói
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi források megteremtésének eszközei
Szükséges erőforrások	Humán és pénzügyi erőforrások

Intézkedés címe:	IV/4. Egészségmegőrzés, egészséges életmódra ösztönzés (Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenciós programok szervezése)
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az idősek száma, aránya folyamatosan nő, a korcsoport fokozottan sérülékeny, kapcsolatai beszűkültek, lehetőségei korlátozottabbá váltak. Mozgásszegény életmódból kialakuló egészségromlás jellemzi. Az időskorral romlik az egészségi állapot mind fizikai, mind mentális téren.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az egészségmegőrzés támogatása az idősek körében. Az idősek figyelmének felhívása az egészséges táplálkozásra és a rendszeres testmozgás fontosságára. Minél szélesebb körben kell biztosítani az egészségmegőrzést célzó szűréseket, tanácsadást. Támogatni kell azon kezdeményezéseket, amelyek az idősek egészségi állapotának megőrzését javítják.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Tematizált egészségfejlesztő és egészségtudatosságot erősítő képzési programok megvalósítása, egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása, közösség és egészségfejlesztést célzó sport és testmozgás programok megvalósítása, egészséggel kapcsolatos helyes információk átadása, szűrővizsgálatok szervezése, egészségmegőrző programok lebonyolítása.
Résztevők és felelős	Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Partnerek	Tolna Vármegyei Balassa János Kórház, Egészségfejlesztési Iroda
Határidő(k) pontokba szedve	2028. július 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Szakmai eredmény: Egészséges életmódra nevelés biztosítása, a betegek számának csökkenése. Javul az idősek aktivitása, szociális kapcsolatrendszere. Erősödik fizikai, mentális állapotuk. Bővülnek az ismereteik az egészséges táplálkozás terén. Az idős korosztály elmagányosodása megakadályosra kerül. Dokumentáltsága, forrása: pályázatban vállalt indikátorok, pályázati forrás

Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi források megteremtésének nehézségei
Szükséges erőforrások	Humán és pénzügyi erőforrások

Intézkedés címe:	V/1.Autizmussal élők részére nappali intézmény létrehozásának segítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Fogyatékkal élők önálló életvitelének lehetőségei még javíthatóak
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Minél teljesebb önálló életvitel a fogyatékos személyek részére
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Lakás kialakítása, nappali intézmény kialakítása
Résztevők és felelős	Autizmussal élőket képviselő szervezetek
Partnerek	Fenntartó, valamint engedélyező szerv, érintettek és családjaik
Határidő(k) pontokba szedve	2028. július 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Intézményi ellátottság mutatói
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forrásteremtés kockázatai
Szükséges erőforrások	Humán és pénzügyi erőforrások

Intézkedés címe:	V/2.Fogyatékosok részére önálló életvitelre szolgáló lakás kialakításának támogatása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Fogyatékkal élők önálló életvitelének lehetőségeinek javítása
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Minél teljesebb önálló életvitel a fogyatékos személyek részére
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Megfelelő ingatlan kialakítása
Résztevők és felelős	A projekt lebonyolítója
Partnerek	Fogyatékos érdekvédelmi szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	2028. július 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Fogyatékosok önálló életvitelének lehetőségeit mérő mutatók
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forrásteremtés során felmerülő kockázatok
Szükséges erőforrások	Humán és pénzügyi erőforrások
Intézkedés címe:	V/3.Fogyatékosok foglalkoztatási helyzetének javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Fogyatékkal élők foglalkoztatási helyzete problémás
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Fogyatékkal élők foglalkoztatási helyzetének javítása révén szociális helyzetük javítása

Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Megfelelő foglalkoztatási lehetőségek megteremtése
Résztevők és felelős	Munkáltatók, munkaügyi szervek
Partnerek	Munkavállalók, érdekvédelmi szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	2028. július 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Fogyatékosok foglalkoztatási adatainak javulása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forrásteremtés kockázatai, valamint a fogyatékos munkavállalókat érintő munkaerőpiaci kockázatok.
Szükséges erőforrások	Humán és pénzügyi erőforrások

Intézkedés címe:	V/4.Fogyatékosokkal élőknél integrált nevelésének támogatása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Fogyatékosokkal élőknél oktatáson belüli sérülékeny pozíciója
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Képzetté válásuk révén szociális helyzetük javul
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Speciális oktatási szükségletek kielégítésének támogatása
Résztevők és felelős	Oktatási intézmények és fogyatékosok érdekeit képviselő szervezetek
Partnerek	Érintettek és hozzátartozóik, érdekvédelmi és oktatási szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	2028. július 31.

Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Fogyatékosok képzettségi mutatói
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Oktatási rendszer működéséből fakadó kockázatok, forrásteremtést nehezítő kockázatok
Szükséges erőforrások	Humán és pénzügyi erőforrások

Intézkedés címe:	V/5.Fogyatékosokkal élővel kapcsolatos társadalmi érzékenyítés, fogyatékkal élők pszichés és testi egészségmegőrzése (Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenciók szervezése)
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A fogyatékosokkal élők társadalmi elfogadottsága nem teljeskörű.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Fogyatékkal élő személyek társadalmi befogadásának elősegítése előadások szervezése által. Fogyatékkal élők számára pszichés és testi egészségmegőrzés biztosítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Kampányokhoz, világnapokhoz, rendezvényekhez kapcsolódóan egy-egy neves előadó meghívásával a közönség érzékenyítése, edukációja. Lakosság részére partneri együttműködés keretein belül a jelnyelv oktatása. A fogyatékkal élők igényeinek felmérése és ezek közvetítése. Az érdekképviseleti szervezetek megkeresése azzal, hogy miben lehetne javítani azon, hogy a közintézményekben szakszerű szolgáltatáshoz jussanak a fogyatékkal élők. A városban működő autisták érdekeit képviselő szervezetekkel történő kapcsolatfelvétel, programjaik népszerűsítése, szakmai támogatása, autistabarát egészségügy alapjainak megalkotása. Fogyatékkal élőket képviselő szervezetekkel együttműködve szűrőprogramok, előadások, csoportfoglalkozások, tréningek lebonyolítása.
Résztevők és felelős	Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Partnerek	Tolna Vármegyei Balassa János Kórház, Egészségfejlesztési Iroda
Határidő(k) pontokba szedve	2028. július 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága,	Szakmai eredmény: Elfogadó, nyitott, toleráns attitűd kialakulása, mely hozzájárul a társadalmi előítéletek csökkentéséhez. Dokumentáltsága, forrása: pályázatban vállalt indikátorok, pályázati forrás

forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A nem fogyatékossgal élők nehezen tudják magukat belehelyezni a fogyatékossgal élők világába, mindennapjaiba. Ezért szükséges a fokozott figyelemfelhívás az intézkedésben megfogalmazott programok által.
Szükséges erőforrások	Humán és pénzügyi erőforrások

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. táblázat

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Közfoglalkoztatásban való bekerülés javítása a finanszírozási lehetőségek javítása révén	Közfoglalkoztatásban való részvétel nehezítettége	Közfoglalkoztatottak számnak, napi munkaidéjének, bérének növelése	Gazdasági program	Több munkanélküli, napi nyolc órában történő foglalkoztatása	HEP Fórum tagok	2028. július 31.	Közfoglalkoztatottak száma	Humán és pénzügyi források	Hosszútávú
2	Szociális bérlakás építési program illetve a szociális bérlakás program felülvizsgálata	Szociális bérlakások számának alacsony volta, állaguk javítása	Mélyszegénységben élők lakhatási helyzetének javítása	Településrendezési terv, település szerkezeti terv, településfejlesztési koncepció	Szociális bérlakások építése	HEP Fórum tagok	2028. július 31.	Szociális bérlakások száma	Humán és pénzügyi források	Hosszútávú

3	Szegregátum helyzetének javítása, leromlott városi területek rehabilitációja	Szegregátum megléte	Szegregátum felszámolása	Anti-szegregációs terv, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Szociális város rehabilitáció elvégzése	HEP Fórum tagok	2028. július 31.	Szegregátum felszámolása	Humán és pénzügyi források	Hosszútávú
4	Mélyszegénységben élők foglalkoztatási helyzetének javítása	Mélyszegénységben élők munkaerőpiacon való megjelenésének nehezítettége	Mélyszegénységben élők foglalkoztatásának javítása	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Mélyszegénységben élők munkaelektromi piacra való bejuttatása	HEP Fórum tagok	2028. július 31.	Mélyszegénységben élők foglalkoztatását jelölő indikátorok	Humán és pénzügyi források	Hosszútávú
5	Társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi programok	Mélyszegénységben élők más társadalmi státuszúakkal való együttműködésének akadályozottsága	Mélyszegénységben élők együttműködési készségének javítása	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Mélyszegénységben élők beilleszkedésének támogatása	HEP Fórum tagok	2028. július 31.	Mélyszegénységben élők felzárkózását segítő indikátorok	Humán és pénzügyi erőforrások	Hosszútávú
6	Mélyszegénységben élőkre koncentrált intézményrendszer fizikai környezetének javítása	A Családok Átmeneti Otthonának lakói a mélyszegénységben élők közül kerülnek ki	A mélyszegénység kezelésére hivatott intézmények fizikai környezetének folyamatos felújítása, karbantartása	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Mélyszegénységben élők lakhatási körülményeinek javítása	HEP Fórum tagok	2028. július 31.	Mélyszegénységben élők foglalkoztatási helyzetét jelző indikátorok	Humán és pénzügyi erőforrások	Hosszútávú

			rtása							
7	Roma/cigány emberek integrációjának támogatása, roma/cigány integrációs programok indítása	A roma/cigány emberek integrációját támogató komplex, oktatási, lakhatási és egészségügyi-szociális elemeket is tartalmazó programok indítására merült fel igény.	A programok indítása révén az integráció támogatása. A roma/cigány integrációs törekvések hatékonyságának növelése.	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Antiszegregációs Terv	Felzárkóztató, integrációt elősegítő programok megvalósítása	HEP Fórum tagok	2028. július 31.	Mélységben élők felzárkózását segítő indikátorok	Humán és pénzügyi erőforrások	Hosszútávú
8	Egészség megőrzés, egészséges életmódr a ösztönzés (Egészségfejlesztés és egészségügyi preventív programok szervezése)	Mélységben élők rossz egészségi állapota.	Egészségromlás megállítása, az egészségi állapot javítása, egészség megőrzés.	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Antiszegregációs Terv SZMJV Fenntartó Városfejlesztési Stratégiája	Egészségfejlesztés és egészségügyi preventív programok szervezése	HEP Fórum tagok	2028. július 31.	Egészséges életmódr a nevelés biztosítását célzó programok száma, résztvevők száma	Humán és pénzügyi erőforrások	Hosszútávú

9	Gyermek jóléti szolgáltatások minél szélesebb körben történő biztosítása	Az anyagi, az életviteli és gyermeknevelési nehézségek további nehézség megjelenéséhez vezetnek. Folyamatosan nő a mentális vagy pszichiátriai problémákkal küzdő gyermekek és felnőttek száma is.	Gyermek jóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálások	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Antiszegregációs Terv SZMJV Fenntartó Városfejlesztési Stratégiája	Közösségfejlesztő programok szervezése, csoportos készségfejlesztés; gyermekek (szünidei) szabaddíjs programjainak szervezése; szülők számára szülőket felkészítő programok szervezése prevenciós jelleggel	HEP Fórum tagok	2028. július 31.	Programok száma, a programokkal elért hátrányos helyzetű személyek száma	Humán és pénzügyi erőforrások	Hosszútávú
---	--	--	--	---	---	-----------------	------------------	--	-------------------------------	------------

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	„Tanulj, hogy boldogulj!” ösztöndíj program fenntartása, lehetőség szerint újabb ösztöndíj (ak) létrehozása	Oktatásban való részvétel magas költségei	Tehetséges gyermekek anyagi okokból ne hulljanak ki az oktatási rendszerből	Nemzeti Ifjúsági Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégiája	Oktatáshoz való hozzáférés és költségeinek fedezése	HEP Fórum tagok	2028. július 31.	Oktatási rendszerből való kiesések okainak mutatói	Pénzügyi erőforrások	Hosszútávú
---	---	---	---	--	---	-----------------	------------------	--	----------------------	------------

2	Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése, csecsemőkori ingyenes ultrahang szűrés szolgáltatás fenntartása, ajánlott védőoltások támogatásának megvizsgálása	Hátrányos helyzetű gyermekek számának emelkedése	Hátrányos csökkenése	„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia	Kedvezőbb körülmények megteremtése a háziorvosi, védőnői munkához	HEP Fórum tagok	2028. július 31.	Gyermekek egészségügyi helyzetét mutató indikátorok javulása	Pénzügyi források	Hosszú távú
3	Köznevelési intézmények és sportlétesítmények korszerűsítése, fejlesztése	Gyermekek esélyegyenlőségének minél kedvezőbb oktatási körülmények útján való javítása	Oktatás helyzetének javítása	„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia	Oktatás körülményeinek javítása	HEP Fórum tagok	2028. július 31.	Hátrányos helyzetű gyermekek oktatási intézményeken belüli helyzetének javítása	Pénzügyi erőforrások	Hosszútávú
4	Óvodai, iskolai szociális segítő tevékenység kötelező feladatok túli fejlesztése	Esélyegyenlőség oktatási eszközeinek javítása	Oktatási intézmények szociális felzárkóztató szerepének javítása	„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia	Oktatási intézmények szociális hátrány csökkentő szerepének javítása	HEP Fórum tagok	2028. július 31.	Intézményen belül szociális munka eredményét mérő indikátorok	Pénzügyi és humán erőforrások	Hosszútávú
5	Tehetségbarát önkormányzatok	Tehetséggondozás előtérbe	Intézmények tehetség	„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia	Tehetséggondozás révén	HEP Fórum tagok	2028. július 31.	Tehetséggondozást	Pénzügyi és humán	Hosszútávú

	nyzat	kerülése	gondozó szerepének erősítése	knek!” Nemzeti Stratégia	történi hátrány csökkentés			mutató indikátorok	erőforrások	
6	Gyermek barát település	A gyermeki szükségletek teljes skáláját felölelő törekvés	Fizikai létfenntartási szükségletektől kezdve a teljes jogú társadalmi tagságra történő szocializációig koncentrál a gyermekekre	„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia	Gyerme ki szükségletek teljeskörű figyelembe vételére koncentrá l	HEP Fórum tagok	2028. július 31.	Gyerme ki életminőséget mérő mutatók	Pénzüg yi és humán erőforrások	Hosszútávú
7	Bűnmegelőzési program sorozat	A gyermekek potenciális áldozatok ill. elkövetők is lehetnek a bűncselekmények során	Áldozattá ill. bűnelkövetővé válás megakadályozása	„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia	Nyári napközi, kortárssegítők képzése , csoportfoglalkozások, utánkövetés	HEP Fórum tagok	2028. július 31.	Gyerme ki életminőséget mérő mutatók	Pénzüg yi és humán erőforrások	Hosszútávú
8	Egészség megőrzés, egészség es életmódr a ösztönzés (Egészség fejlesztés és egészség ügyi	A gyermekek egészség tudatának kialakítása és fenntartása segítség igényel.	Már a korai gyermek kortól kezdődően hangsúlyozni kell a prevenciót.	„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia SZMJV Fenntartó Városfejlesztési Stratégiája	Egészség fejlesztés és egészség ügyi prevenció s program ok megvalósítása	HEP Fórum tagok	2028. július 31.	Egészség es életmódr a nevelés biztosítá sát célzó program ok száma, résztvevők száma	Pénzüg yi és humán erőforrások	Hosszútávú

	prevenációs programok szervezése)									
9	Gyermek jóléti szolgáltatások minél szélesebb körben történő biztosítása, nyári táborok támogatása	Gyermekek (szünidei) szabadidős programjainak szervezésére egyre nagyobb az igény.	Gyermek jóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás A nyári gyermek felügyelet megszerzése, gyermek számára színes, tartalmas programok biztosítása. Szekszárdon megvalósuló, szekszárdi gyerekek nyári táboroztatásának és programjainak támogatása.	a gyerekeknek!" Nemzeti Stratégia SZMJV Fenntartó Városfejlesztési Stratégiája	Gyermekek (szünidei) szabadidős programjainak szervezése kulturális intézmények, szervezetek bevonásával, nyári táborok szervezése.	HEP Fórum tagok	2028. július 31.	Programok száma, a programokkal elért hátrányos helyzetű gyerekek száma	Pénzügyi és humán erőforrások	Hosszútávú
III. A nők esélyegyenlősége										

1	Gyermek ellátásokat követően a munka világába történő visszailleszkedés megkönnyítése	Gyermekek ellátásokat követően a munka világába történő visszailleszkedés nehezítettége	Gyermek ellátások lejárta után az igénybevevők minél hamarabb térjenek vissza a munka világába	„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Felkészülés a munka világába való visszatérésre, képzettség szinten tartása, korszerűsítése	HEP Fórum tagok	2028. július 31.	Nőknek a GYES, GYED, GYET igénybevétele után követő munkában az állását mérő indikátorok	Pénzügyi és humán erőforrások	Hosszútávú
2	Családbarát, munkában az állást segítő intézmények, közszolgálatok fejlesztése	Nők munkaerőpiaci helyzetének javíthatósága	Nők munkaerőpiaci helyzetének javítása	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Munkában az állást segítő intézmények fejlesztése	HEP Fórum tagok	2028. július 31.	Nők munkaerőpiaci helyzetét jelölő indikátorok	Pénzügyi erőforrások	Hosszútávú
3	Nők foglalkoztatási helyzetének javítása	A nők foglalkoztatási pozíciója sérülékenyebb, mint a férfiaké.	Nők foglalkoztatási helyzetének javítása	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Nők foglalkoztatási helyzetének javítására irányuló képzés, munkahelyteremtés.	HEP Fórum tagok	2028. július 31.	Nők foglalkoztatási helyzetét mutató indikátorok	Pénzügyi és humán erőforrások	Hosszútávú
4	Nők számára a munka és magánélet összehangolását támogató kezdeményezések	A nők családon belüli helyzete a munka világához való nehezebb adaptálódást eredményez	Képzések, csoportfoglalkozások, tájékoztatás révén történő segítségnyújtás a munka és magánélet	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Tájékoztató, érzékenyítés, információszolgáltatás	HEP Fórum tagok	2028. július 31.	Nők munkaerőpiaci jelenlétét illetve mentális egészségét leíró indikátorok	Pénzügyi és humán erőforrások	Hosszútávú

			et összehangolására							
5	Egészség megőrzés, egészség és életmódr a ösztönzés (Egészség fejlesztés és egészség ügyi prevenció s programo k szervezés e)	Egészségs életmód és felvilágosító, prevenció s és szűrő programo k mindenki számára elérhető k legyenek.	A nők általános egészségi állapota javuljon. Az anyák egészségtudatos magatartását, mentális egészség fejlesztését támogató közösségi tevékenységek és kommunikációs kampányok megvalósítás.	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia Fenntartó Városfejlesztési Stratégia	Egészség fejlesztés és egészség ügyi prevenció s programo k megvalósítása	HEP Fórum tagok	2028. július 31.	Egészséges életmódr a nevelés biztosítását célzó programo k száma, résztvevők száma	Pénzügyi és humán erőforrások	Hosszútávú

IV. Az idősök esélyegyenlősége

1	Tevékeny idősök, mint önkéntesek, 65 év feletti munkaeerőpiacra való visszatérésének támogatása	Tevékeny idősor lehetőség ének hiánya.	Tevékeny idősor biztosítása	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Önkéntes toborzása, a fogadó intézmények feltérképezése, felkészítése, munkaeerőpiaci programo kban való részvétele	HEP Fórum tagok	2028. július 31.	Idősorú önkéntesek ill. munkavállalók száma	Humán erőforrások	Hosszútávú
---	---	--	-----------------------------	---	---	-----------------	------------------	---	-------------------	------------

2	Apartmanokban történő elhelyezést biztosító tartós bentlakásos idősvédelmi intézmény kialakítása	Minél önállóbb és biztonságosabb életvitelt lehetővé tevő idősvédelmi intézmény létrehozása	Minél magasabb szintű lakhatási feltételek és biztonság biztosítása	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Intézmény létrehozása	HEP Fórum tagok	2028. július 31.	Idősvédelmi intézményeken belüli ellátások mutatói	Pénzügyi erőforrások	Hosszútávú
3	Idősbarát önkormányzat	Nagy feladatok kínálkoznak az idősök érdekvédelme, egészség megőrzése, szociális kapcsolat fenntartása terén	Érdekvédelmi szervezetek erősítése, fizikai és mentális egészség megőrzését támogató programok, társas kapcsolatok fenntartását ill. kialakítását elősegítő programok	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Idősök egészségét felmérő, támogató rendezvények, előadások szervezése, a korosztály részére társas programok szervezése	HEP Fórum tagok	2028. július 31.	Idősök egészségi mutatói	Humán és pénzügyi erőforrások	Hosszútávú
4	Egészség megőrzés, egészségese életmódr a ösztönzés (Egészség	Az idősokkal romlik az egészségi állapot mind fizikai, mind mentális téren.	Az egészség megőrzés támogatása az idősök körében.	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia Fenntartó Városfej	Egészségfejlesztés és egészségügyi preventív programok megvalósítása	HEP Fórum tagok	2028. július 31.	Egészséges életmódr a nevelés biztosítását célzó programok száma,	Humán és pénzügyi erőforrások	Hosszútávú

	fejlesztés és egészségügyi preventív programok szervezése)			esztési Stratégia				részvevők száma		
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Autizmussal élők részére nappali intézmény létrehozásának segítése	Fogyatékkal élők önálló életvitelének lehetőségei még javíthatóak	Minél teljesebb önálló életvitel a fogyatékos személyek részére	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Lakás kialakítása, nappali intézmény kialakítása	HEP Fórum tagok	2028. július 31.	intézmények megléte	Humán és pénzügyi erőforrások	Hosszútávú
2	Fogyatékosok részére önálló életvitelre szolgáló lakás kialakításának támogatása	Fogyatékkal élők önálló életvitelének lehetőségeinek javítása	Minél teljesebb önálló életvitel a fogyatékos személyek részére	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Megfelelő ingatlan kialakítása	HEP Fórum tagok	2028. július 31.	Fogyatékosok önálló életvitelének lehetőségeit mérő mutatók	Humán és pénzügyi erőforrások	Hosszútávú
3	Fogyatékosok foglalkoztatási helyzetének javítása	Fogyatékkal élők foglalkoztatási helyzete problémás	Fogyatékkal élők foglalkoztatási helyzetének javítása révén szociális helyzetük javítása	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Megfelelő foglalkoztatási lehetőségek teremtése	HEP Fórum tagok	2028. július 31.	Fogyatékosok foglalkoztatási adatainak javulása	Humán és pénzügyi erőforrások	Hosszútávú
4	Fogyatékosossággal élők integrált nevelésének támogat	Fogyatékosossággal élők oktatáson belüli sérülékeny pozíciója	Képzetté válásuk révén szociális helyzetük javul	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Speciális oktatási szükségletek kielégítésének támogat	HEP Fórum tagok	2028. július 31.	Fogyatékosok képzettségi mutatói	Humán és pénzügyi erőforrások	Hosszútávú

	ása				ása					
5	Fogyatékosossággal élőkkel kapcsolatos társadalmi érzékenyítés, fogyatékos élők pszichés és testi egészség megőrzése (Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenció programok szervezése)	A fogyatékosossággal élők társadalmi elfogadottsága nem teljeskörű.	Fogyatékos élők személyek társadalmi befogadásának elősegítése előadások szervezése által. Fogyatékos élők számára pszichés és testi egészség megőrzés biztosítása.		Fogyatékos élők képviselői szervezetekkel együttműködve szűrőprogramok, előadások, csoportfoglalkozások, tréningek lebonyolítása. A fogyatékos élők igényeinek felmérése és ezek közvetítése. A fogyatékosossággal élők érzékenyítése, edukációja.	HEP Fórum tagok	2028. július 31.	Elfogadott, nyitott, toleráns attitűd kialakulását célzó programok száma, egészségesebb életmódra nevelés biztosítását célzó programok száma, programokon résztvevők száma	Humán és pénzügyi erőforrások	Hosszútávú

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

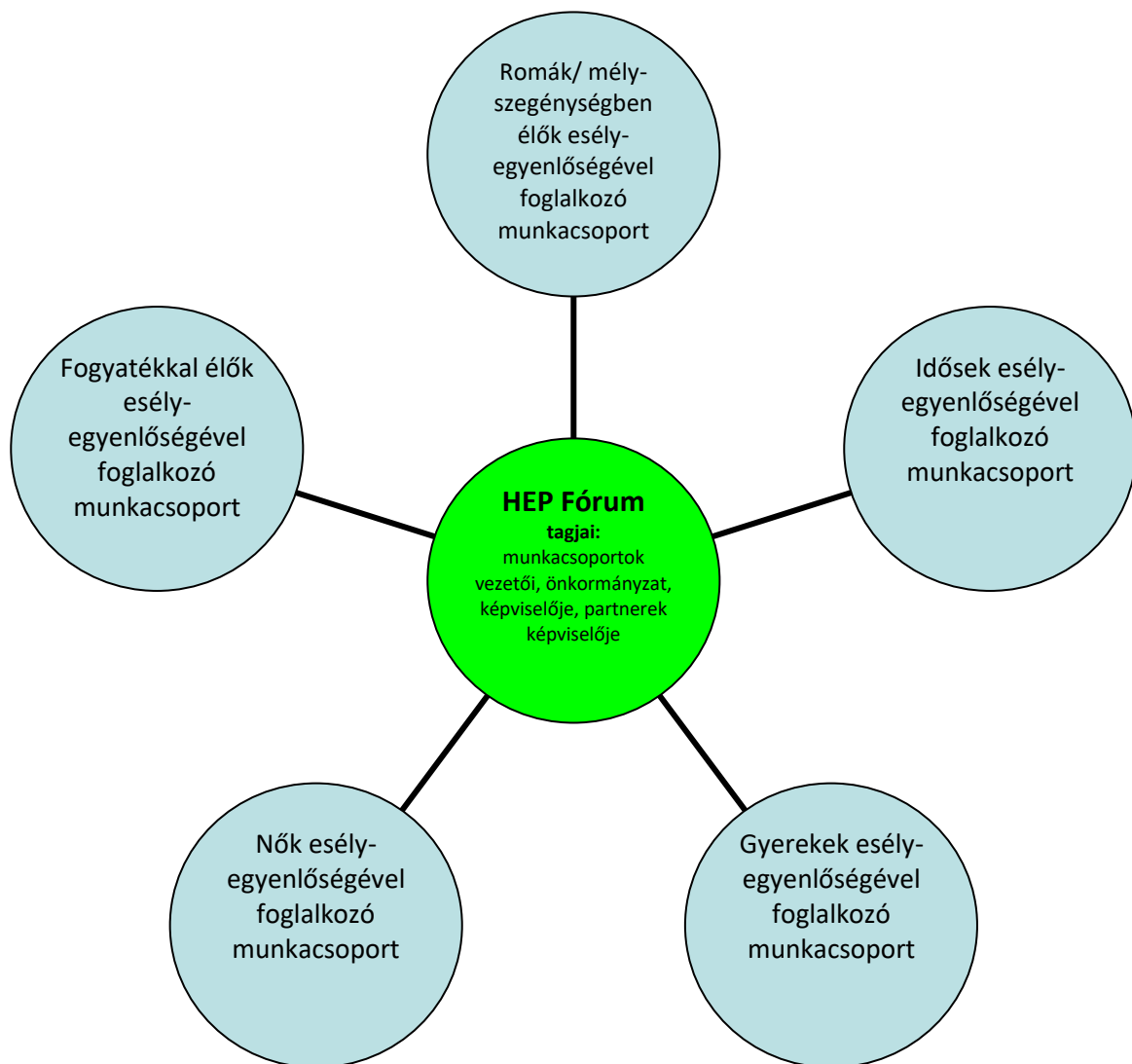
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre

- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzeti önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Szekszárd megyei jogú város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Szociális Egészségügyi, Környezeti és Fenntarthatósági Bizottsága átruházott hatáskörben a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 461/2023. (VIII.1.) számú határozatával elfogadta, majd a Szociális és Egészségügyi Bizottság átruházott hatáskörben a Helyi Esélyegyenlőségi Program módosítását (melynek része az Intézkedési Terv) 76/2026. (III.05.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- a bizottság elfogadó határozatának kivonata

Szekszárd, 2026. március 5.

Berlinger Attila József
polgármester

SZEKSZÁRD MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA KÖZGYŰLÉSE
SZOCIÁLIS ÉS EGÉSZSÉGÜGYI BIZOTTSÁGA

KIVONAT

a Szociális és Egészségügyi Bizottság 2026. március 5-én megtartott nyilvános ülésének jegyzőkönyvéből

**Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése
Szociális és Egészségügyi Bizottságának
76/2026. (III.05.) határozata
Szekszárd Megyei Jogú Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálatáról**

Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Szociális és Egészségügyi Bizottsága a Közgyűlés 36/2026. (II.12.) számú határozatának 3. pontjában kapott felhatalmazása alapján

1. megállapítja, hogy Szekszárd Megyei Jogú Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának - a Vármegyei Esélyteremtő Paktum felülvizsgálatára tekintettel- felülvizsgálata megtörtént;

Határidő: A döntéshozatal napja
Felelős: Gréczy-Félegyházi Gyöngyvér elnök

2. a felülvizsgálat alapján dönt Szekszárd Megyei Jogú Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának (2023-2028. közötti időszak) módosításáról mind a Helyzetelemzés, mind az Intézkedési Terv tekintetében a határozat melléklete szerinti tartalommal és formában;

Határidő: A döntéshozatal napja
Felelős: Gréczy-Félegyházi Gyöngyvér elnök

3. felkéri a polgármestert, hogy a felülvizsgált Helyi Esélyegyenlőségi Programot küldje meg a Tolna Vármegyei Önkormányzat részére, és kezdeményezze a Vármegyei Esélyteremtő Paktum szükséges kiegészítését a települési programmal való egyértelmű illeszkedés biztosítása érdekében;

Határidő: 2026. március 31.
Felelős: Berlinger Attila József polgármester

4. felhívja a Polgármesteri Hivatalt a jelen határozat 2-3.) pontjában foglaltakra tekintettel a szükséges intézkedések megtételére.

Határidő: 2026. március 31.
Felelős: dr. Holczer Mónika igazgatóságvezető
Magyarné Somogyvári Tünde osztályvezető

SZEKSZÁRD MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA KÖZGYŰLÉSE
SZOCIÁLIS ÉS EGÉSZSÉGÜGYI BIZOTTSÁGA

Szekszárd, 2026. március 5.

A kiadmány hitelélül:

A határozatról értesül:

- Gréczy-Félegyházi Gyöngyvér elnök
- ↳ Magyarné Somogyvári Tünde osztályvezető
- Weisz Gábor osztályvezető